Digitized by Google

á knihovna
Á KNIHOVNA
188029*

A RHACVSINA

MILAN REŠETAR
Sign. B.92.

Digitized by Google

MJESEZ DJEVIZE MARIE

OLLI

MJESEZ SVIBGNA TOJEST MAGGJA

POSVECHJEN

DJEVIZI MARJI

S' DJELLOVAGNIM RAZLIKJEM ZVJECHJAA KREPOSTJI
I ſARAVOM MNOGHE BOGOGLJUBNOSTI
DJELLAA ISVARSNJEM.

12960

U NASC SLOVINSKI JEſIK

PO JEDNOMU PASTJERU OD DUſCJAA

DARſCHAVE DUBROVASCKE SLOſJE

I PRAVOVJERNJEM

PRICISTOM DJEVIZI MARJI

OBJETOVANJEM

POKLOGNEN.

U DUBROVNIKU
PO PETR. FRANU MARTECCHINI
1843.

Digitized by Google

J 3445

Mensis iste vobis principium Mensium primus erit in Mensibus anni. *Exod.* 12. 2.

Mjesez ovi, vammi pocetak Mjesezaa pærvichje biti u Mjesezjeh Godiscta.

Digitized by Google

UVJESCBAGNE SA MOCH KORISNIE OVI MJESEZ POSVETITI

DJEVIZI MARIJ.

Na oni nacin, na koi naucnisu Objetovani Djevizi Marji svega dnevi tri vremena odabrat sa pocjastitje, jutro, poludne, i vecer; od sve Nedjele jedan dan, to jest Subottu, tako od svega godiscta rasloscito odabrat odlucilisu, i gnome zjelovit jedan Mjesez posveliti.

I bivsci u posvechjegnu, i darima ono sctòje najbòglje prikasatse ima, radi toga meghju iniem Mjesezjèh ovoga podatjom; i posvetiti, koije najljepsci od svega godiscta odabralisu, tòjest Mjesez Svibgna, olli Maggja; koi er budduchi narescen svakiem mirisniem Zvjechjem, nasivgljènas sa nakititje s' raslikjem kreposnjeh Djellaa darovima. Nacin rad toga sa cjastitje svega ovoga Mjesesa, i ne magne bogogljuban, koliko radostan, i raslicjan, jest ovi.

U kuchi svojom, olli u mjestu istomu, gdjèje obicjana prikupgljàtse domachja skupsctina sa pomolitse prid Prilikom Djevize Marie; dan prie ima biti uresceno; olli ond isla, olli koja druga bogagljubna Prilika iste Djevize, olliti mallahan Otarich s' najbogliem nacinom, koga dopusctuje vlasctito bichje, i jakost, to jest s' kojom vosctanom svjetchizom, s' koiem Bokarom, olli Gostarizom martvoga, a nadusve scivoga od vremena Zvjetchja. Nebi bilo slo, pacek veoma dobro, da budde ono isto mjesto gdjèse uci, igra, i trudi ec. sa posvetitga, i tako vladat djellovanja nascja; kò ono ucignena pribistrjem iste D. M. senizam.

Vecer prid pœrviem danom Svibgna, tòjest Maggja, budduchise prikupila domachja skupsctina prid

gori-rečeni Oltarich naciñen, i prosvjetgljen, olli prid Priliku prieiste Djevize Marie, pocet ima svoje molitve s' nasivagnem Bosčie pomochi, kakòchjemo poslie prikasati; nakon toga smolitse mosče sveto Rosario sajedno s' Letaniam Blascene Gospe, i ostaljem bogogljubnjem molitvam na obicjaju. Trjebae imat opas, da hotimci pristavit, olli usmanscit broj od molitavaá, nesmagnkat, i isgubit buddése bogogljubnos, kojàje potrebnità na Svetjem Molitvam, i da to priloscégne usrok ne budde, da ollise moli, kakòse neima, prescno, i bes pomgne, ollise dodiat budde onesjem, koji mollu, navlastito akòsu djecina, olli Cegljad utrudjena.

Docarscene budduchi ove molitve vadise na srechju jedan (sa rjet svake) od svjetakaa duhovnjeh, kojèhchjèmo sadar mallo nisoe narjeti, i koji trebuje, da buddu pripisani na jednom malom kgniscini, svaki po napose, i prighnuti pomgnivo s' onesjem djellima od krepostji, koja imadu biti svakdagna sabava svega ovega Mjeseza: tako da, koganam budde srechja donjela, buddèmòga vaerdo dobro sapametovat, i sabigljescit sa svaki dan spomignàtse; i u djello stavit sato u gnemu budde naredjeno.

Tad olli u drugo vrjeme od nas odabrano trebuje ona tri kratka rasmiscgljanja svakoga dana proctiti, i pomgnivo vaerhu gnih promisliti, vadechi onu koris, koju takodjer u kratko hotiosam pod svako rasmiscgljagne postaviti, sa dàse svak lascgne tako mosce okoristiti, nadasve imajuchi svaki dan jedan isgled prid occima, po komùse dosta mosce napredovat: takodjer svaki dan isnachjèse vlasctita cjaas s' kojomchjèmo cjastit Djevizu Mariu, i molitvu strjelovitu, olli goruchi usdah, hoga svak cesto prikodan ponoviti ima sa svoju duhovnu koris: na isti nacin svaki dan vaditse ima na srechju jedan od duhovnjeh svjetakaa, koichjè-

se ovdi mallo nisce sabigljescit, sa moch svaki dan, scto u gnemu budde naredjeno, djellovati.

Ono sctòse reklo od ovega pærvoga vecera, cinit imàse svaki vecer ovoga Mjeseza, isvan samo od onoga Zvjetka duhovnoga, kogàsmo gori visce rekli, dàse samo pærvi vecer isvadit ima na srechju, i da paka sluscit usbudde sa svega Mjeseza, sctònam u gnemu budde srechja isnjela sa djellovat. Imàse imat privelika pomgna spomenùtse cesto prikodan sa ispunit koliko ovi duhovni Zvjetak, od komùsmo sad govorilli, i koi sluscit ima jedan put na srechju isvadjen sa svega mjeseza; toliko onji, kojsu odredjeni sa svaki dan vaditse: spomignuchìse takodjer od onega rasmiscgljagna, koga buddemo cjulli, olli ucinilli, cesto nadasve ponavgljajuchi goruchi usdah, olli Molitvu strjelovittu, kojànam budde naredjena.

Isvan toga svake Nedjele, olli sa najmagne svake petnes danaa nastojatse ispovidjet, i pricestit s' navlasctitom pripravom, i bogogljubnostim.

Svaki dan ishodechi is kuchje poklonìtse ima Djevizi Marji, to jest prossechi gne blagosov s' oniem rjecima — nos cum prole pia benedicat Virgo Maria — nitise ima vratit opet u kuchju scto prie ne buddèse pohodilla koja Zærkva, olli Otar na gne Slavu, i gnome posvechjen.

Svega ovega Mjeseza imàscse podniet na nacin sa dàse buddesc posnati, dàsi vaskolik Djevize Marie, nastojuchi, da svescto buddesc mislio, i djellovo, sve ucigneno budde na nacin, kako ima biti gne pribistrjem senizami priugodno.

Nastoj koliko vechma moscese s' isgledom, i s' nastojagnem, da i drusji buddu pored s' tobom sluscit, i cjastit ovu moguchju Mojku.

Na sværku paka ovega Mjeseza ucinichjesc posvetiliscte tvoga særza Djevizi Marji: nacin od koga jest na sværsi od Mjeseza postavgljen.

Digitized by Google

NADGOVOR.

Imajuchise ovi Mjesec B. Gospi posvechjen uzimit u kojom Zerkvi inokapno alli u komu Selu, Skupsetini, Manastjeru i ost. kako jur odavna od mnoshjeh s' velikom koristi od dushjaa cinise, odreghujèse ledno vrjeme podobno svakomu sa prikupitse vjedno, a pak jedan Vladalac duhovni, olli Naucitegl oncjas da pocne ukratko istomacit ona tri rashiscgljanja na nacin, kakòje sa svakoga dana sloshceno s' svoiem ishgledom, olli s' drughiem onemu prilicniem, pjevajuchi na svarha Letanie B. Gospe. Potrebnòje imat pamgnu, da ove Cjasti, *s' kojem svaki dan cjastise Djevina Maria*, i Giaculatorie, *to jest*, goruci Uzdasi, *olli* Strjelovite Molitve, *kojeje trjeba cesto priko dan ponavgliat, budduchi svakomu trudno na pameti uzdarzjatih, navlastito Cegljadim, koja ne umjedu setit; zato teshjeh* Cjaas *svakoga dana neka budde smolit* tri Sdrave Marie, *a* goruchi Uzdah *sa cestòga ponovit koristan i lasan*, Jesus, Josef, i Maria vas nashivam, sarce, i Dusciu moju vam' darivam.

DVANES DJELLAA OD KREPOSTI,

sa djellovatih svega Mjeseca

DJEVIZE MARIE

Kojàse imadu rashjelit vadechise na srechju po jedan svakomu od kuchnjeh dan prie dnevi pèrvoga od Svibgna, tòjest Maggja.

I. Kad budde doshlo vrjeme sa dighnutse, onjàse dighni, sa ne pocet dan s' jednjem djellom od

ljenosti oblacechise krotko, molechi svakdagne obicjajne molitve.

II. Cjuj Svetu Missu svaki dan bogogljubno, i u to vrjeme rjetchjesc Officize Blaſcene Gospe, a tko ne umie sctit, Sveto Roſario.

III. Proscti svaki dan ſa jedan dio od ure, kojegod bogogljubno sctegne, kako ſcivot kogagod Sveza, olliti sctegne, kòje besjedi od nàjpokognjeh, cjuvajuchise sa sviem od oneſjeh, koji ino ſadærſcju, i mogùti sctettu doniet.

IV. Ustrucise svaki dan, od kojegod stvari tebi ugodne, ſasve josc dàje i dopusctena, kako od rucka; ne obognat jedan Zvjet; ne cjut pjesan, udaragne etc.

V. Buddi millostiv s' uboſjem, cinechi gnima dobrovoglno ſaduſcbinu, svaki dan kojugod stvar, ako niscta drugo sctogod od onega, sctòbi ti imo iſjestit.

VI. Svaki dan prie negh na ijedan poso prionesc tvoga bichja, kako prie negh pocmesc ucit, trudit i ostu klekni i naſovi s' ſdravom Mariom pomoch priciste Djevize.

VII. Svaki dan iſlaſechi iſ odaje, olliti iſ kamere, i u gnu ulaſechi pogljubichjesc priliku priciste Djevize, poſdravgljajuchie s' ſdravom Mariom.

VIII. Stavi pomgnu osobitu ſa bit poslusejan tvojem Starjescinam, ni mallo kratechi ſa ispunit, i s' lizem veseliem ono, sctòti ſapovidjet buddu, i scto nije uvrjeghja Boſcia.

IX. Cjuvàjse ſa ne rjet ſlo værhu iskærgnega, ni ikoga hullit josc i u maliem, ſa naacitse jednako djellovat, i u vechjem stvarima.

X. Nastoj svaki dan olli s' iſgledom, olli s' dobrjem rjecima privestit kogagod druga ljeniega na dobro, na pohodjegne kojegod Zærkve, na molitvu, na Ispovjes, i Pricestjegne, i na stvari ovlema prilicne.

Digitized by Google

XI. Svaki dan nastoj sebe istoga ukrotit u jestoji-ski, ostavgljajuchi olli sve, olli dobar dio one jesce, kojàti budde najugodnia na tèrpesi, ne piuchi prie, à poslie, imajuchi sceghju i ost.

XII. Cjuvàjse ovega Mjeseza sa ni najmagni grjeh opzostivi hotize ucinit.

DVANES DRUSJEH DJELLAA OD KREPOSTI

Kojàse imadu vadit na srechju svaki dan po jedan svakomu od kuchnjeh.

I. Pogljùbi bogugljùbnu u svakomu Libru, gdje neghjesc sabigljesceno Ime B. D. MARIE.

II. Cini rjet, olli sa najmagne cjuj jednu Svetu Missu od vechje sa-dusju od Purgatoria, koja u scivotu vechma objetovana bilàje Djevizi Marji.

III. Cjujuchi svonit ure smoli *Sdravu Mariu.*

IV. Netòmse buddesc obuko, i prie nèghse svuceze sa pocinuti obrachajen prema kojom Zærkvi, olli Prikzi Djevize Marie pitaj u gne Sveti Blagosov.

V. Nastoj ucinit kojegod dobroeinstvo onomu, ko-ga zjenisc, dati nije sasma ugodan, olli od koga mnisc, dàsi bio uvrjedjen.

VI. Cjuvaj s' vechjom pomgnom tvoja chjuchjen-stva.

VII. Smolichjesc pet koljenazaa Svetoga Rosaria ostavgljajuchi rad toga igru, scetgnu i ost.

VIII. Pomosi Dusciu vechma objetovanu D. Marji u Purgatoriu s' tri *De profundis.*

IX. Cjuj Svetu Missu darscechi tvoje occi svegh prighnute put semglje.

X. sa ugodit D. Marji ne propusti ijedno obslu-scegne od skupscine, i od dærscjanstva tvoga bi-

Digitized by Google

chja, nadasvè u onèmu, u cemùsi obiejan pomagnkat.

XI. Ufdarſcise ſa ne uſrokovat najmagnù smechjudruſcbi, dobrovglno podnoszechi, akòti budde uſrokovana.

XII. Buddi pomgniv na nauk, na molitvù, i na ostalaa obsluſcenja tebi naredjena.

Druga Diella prilicna mogùse ucinit od ukrotjegna koliko nadvorgna, toliko unutargna, od pohodjegna tamnisaa, nemochnikaa, cinechi ſaduſcbine, polkorne ost. kako komu uſbudde svoje vlasctito bichje dopustiti.

DAN PÆRVI.

Nacin ſa pocet ovu duhovnu ſabavu, i ſljeditga svaki dan.

℣. Pomoch nascja u ime Gospodinovo.
℟. Koi stvori Nebbo, i ſemglju.

Uslisci Gospodine Isukarste molbe slugaa tvojeh, i smilùjse nami, koi s' Ozem, i s' dohom svetiem ſcivesc, i kragljujesc u vjeka vjekaa. *Tako buddi.*

Nakon ovega molise 5. Rosario i ostale obicjajne molitve; iſa cessa Starjescina, illi tho sctit umie s' glasom mallo pojaciem ovè tri kratka raſmiſcgljanja prosctitchje, na svakomu ſa mallo pristajuchi padajuchi svakomu vremena, ſa mòchse sc' gnima ekoristiti, s' oneſiem scto sljedi; prilagajuchi na sværku Letanie B. Gospe, kojèse nahodu na sværſi od naiposliedgnega dnevi od Miesca.

Verhu objetovagna, illi Devozioni Pricistoj Djevizi Marji.

I. Imamo imat veliku *szienu* objetovagnu Djevizi Marij, erbo jest jedno priveliko ſlamegne nascega vjecnoga sahragnegna.

II. Imamo *cesto* utjezàtse gnome u svakom stvari, erbo jest Majka nascja.

III. Imamo imat *pouſdagne* ſa isprosit, scto u gne pitat buddemo, er ona jest shranisçte, Boſcjanstvenoga blaga: *omnia nos habere voluit per Mariam* S. Bern.

KORIS.

Ko sumgnit moſne, da Djeviza Maria ne gljubi one koji pod Kriſcjom na Calvariu bilisu s' tolikom bolestim porodjeni; onda, kad prema Ivannu gne Jedinorodjeni Sin obrachjen iſdiscjuchi reccèjom: *Evo Sina tvoga*; i ſato Agustin Sveti veoma ljepo upisa od gnome; kad recce: *unicum genuit, Et unum esse noluit, fecit ei fratres, Et si non gignendo, tamen adoptando*; i hochje rjet. Jednoga samo Maria porodi alli jednoga nekchje da ima, pridruſci guemu brachje, i ako ne poraghjajuchih, a ono ſa Sinove primajuchih. Ovaku dake Majku gljubeſcglivu nastojmo svom mochim posctovat, slusçit, i dvorit; cestòse, i u svakom stvari gnome utjecimo, er nas ona gljubi s' gljubavim neiſrecenom: *ego diligentes me diligo*; i po svjédocjanstvu velikoga Gærgura Svetoga, millostivje osc od iste naravne matteres *invenies Mariam (indubitanter promitto) promptiorem carnali Marie in tui dilectione.* Slobodno millosti u gne pitamo, i beſ sumgne ufamo isprosit, scto pitat buddemo, alli beſ pri-

Digitized by Google

stanka dvorimòe, i slufcimo, i bef grjeha fcivechi nastojmo biti gne pærvi Siuovi, akòje hochjemo u nascjem potrebam ifpaeh pravu nascju Majku.

I f G L E D.

Jedam po imenu Jacob, koi koliko biasce pomgniv u vremenitjem poslimu, toliko raspærscjan, i nepomgniv kafascèse u duhovnjem: pacek s' mnogo pomagnkanjaą jur bjesce svoju Duscju oghnusio; niscta ne magne obicjan bjesce pricistoj D. M. svaki dan Svetiem Rofariem pomolitse, i u dnevi Svetcjane u gne Skupsctinu, otiti. Jedan dan otide sam u jednu Zarkvu, fa gnome pomolitse; alli isctom pristupj k' Oltaru gnome posvechjenu facju u jedan cjas ovi glaas, koi mu vegljasce. Jacobe, Jacobe dokle sljedit imasc ti opaki tvoj fcivot, i moga Sinka vrjeghjati? Pripadèse on na ovi glaas, allise ne okoristj: nu Djeviza Maria, kojom bjesce obietovan nehtiascèga pustit do sværhe ifgubitse, dokle i drughi krat, nakon mallo danaa opèt ga osctrie istiem nacinom pokara; srechjan on, èrse ne ogluscj, pacek promjenj fcivot, pokajàse, i ucini pokorru od proscjastjeh svoieh pomagnkanjaą, i vjernòje nastoja slufciti; fato do mallo nahodechise na cjassu od smærti, veoma pripaden, bji od Djevize Marie, kojàmuse prikafa, obradovan, i kakòse ufat mosce u Slavu Rajsku priveden. *P. Th. Avrem. par. 2. cap.* 8.

Çjaas s' kojom pocjastit ovi pærvi dan imamo Djevizu Mariu jest smolit na gne slavu tri *fdrave Marie*, molechie, dànam udjeli svoju pomoch u nasejem potrebam, i da nas ucini gnome ugodnjeh, govorechi tri krat *sub tuum præsidium*, to jest *pod tuoju obranu i ost.* tri krat gljubechi femglju fa bigljegh nasce slaboсti.

Digitized by Google

Usdah goruchi, olli *Molitva trjelovitta*, koju cuda ponevit prikòdan imamo, bitichje *Mater Divinae gratiae; ora pro me*: *Majko Boſcianstvena milosti molise ſa menne.*

DAN II.

Raſmiscglijagne vœrhu osobite potrebe, ſa prionut sœrcjano na nasce vjecno sahragnegne.

I. *Sa koju svœrhu* Bòghmèje na ovi svjet postavio? Dàse sahranim.

II. *Koliko raſlikjeh nacinaa* on ſa to podèmije? Neiſbrojne i od naravi, i od millosti.

III. *Sctòsam ja ucinio* do danas ſa sahranitse? Magne, i vemma magne od onoga, scto cinim beſ pristanka ſa osuditse.

KORIS.

Budduchi Bogh od svega pœrvi pocetak, i od niscà budduchi stvoriòme, svœrha, ſa kojùme na svjet postavi, kojàje? Niju druga; nego da budduchiga poſnu, iſvœrsno gljubio, vjerno sluſcio, buddèmse najposlie sahraniti: kojemije ſa to neiſbrojne nacine on podo i od naravi, i od millosti? Ovo ſdravglje, ono raſborstvo, ovo imagne i ost. ovòsu dari osobiti, s' kojem uvedno sluſcechise stech lascgne mogu Rajsko uſcivagne: bit rodien u krilu Svete Matere Zœrkve, bit naresceen darima Duha Svetoga, pokrjepjen svetjem Sakramentima i ost. ovòsu millosti neprozjegnene, po putu kojeh posvoit iſvœrsnie imobih vjecno blaſcenstvo. Odgovaràmli ja dake s' hœrnostim na ove dare, i millosti? Stavgljàmli u djello ove nacine, kojèmije on podo ſa sahranitse? Sljedimli ja s' mojem djellima svœrhu pravu, ſa kojùsam na ovi svjet postavgljena, tere dàse mogu pouſdat sahraniti.

Digitized by Google

U jednomu Gradu od Scpagne jedan Cjovjek veoma bogogljuban, i objetovan Beſcjoj Majzi, obicjan bjesce pohodit Skupsctinu, gdjèse ona osobito od Pravovjernjeh slavi, i hvali; ſgodìse jednom, da gnegov jedan prjategl, alli ne veoma bogogljuban, ni koisèje vele brinuo ſa svoje vjecno spasegne, ſaſvàga na goſbu, i onmu obechja dobrovogluo otiti; reccèmu samo, da ono jutro imadjasce pochi u reccenu Skupsctinu ſa ispovidjètse, i pricestiti, i u isto doba pocjastit, i proslavit Djevizu Mariu, po kojoj ufasce stechi sahranu svoje dusce, i doprjeti do ſcjudjene sværhe od spasegna. S' tom poſcjudom dake uputìse, i otide ispuniti, kako bjesce obechjo. Sgodìse alli da sastascèse mallo od vechje u ovom syetom ſabavi ter gnegov Priategl budduchìga iſcekivo ſa gnekoliko vremena, zjenechi u gneko doba dase biasce gnime porugo, i dàga bjesce privario, pun rasærgbe iſide prema gnemu oruſcian. Netòmga ugleda, nakon gnèkoliko prikornjeh rjeci povadi sabglju ſa pogubìtga; alli nesrechjan pogubi sama sebe, er mjescte ſa gnega udariti, udari sebe istoga, i pogubi. Koji nevidjesce ſgoddu raſlocito sumgnisce, dàga bjesce on pogubio; uhitjen ſa to bji, i na smært ossudjen. U ovakom privelikom potrebi ſavapi særcjano obrachjen k' Pricistom Djevizi Marji, kojàga usliscj dobrovogluo, i prosvjetli, nekabi molio Sudza, dabise dostojo ſa millosærdje upitat onoga nesrechnika jur mærtva, koga bjesce pogubio, i dabi tad poſnalàse, i occitovala gnegova pravednos. Nakon toliko molba prighnùse, alli ſa rugh, Sudaz; ter otide, i upita ono tjelo jur mærtvo, tkògàje pogubio. Pocjujte millosti, i cjudda: podighnùse Martaz, i odgovori; da hotechi onoga pravedna beſ raſloga pogubit, on bji obragnen, i sacjuvan od Blaſcene Gospe, ter

oni isti udaraz, koga bjesce put gnega uporavio, prema sebi istomu obràtise, i nesrechnòga doværsci: i kako ova iſusti iſ nova padde mærtav, a pravedan bji odpuscten. Tolikòje istinito, da tko ſcive pod òbranom Djevize Marie, i nastoi na sahranu svoje dusce, ne samo da nechje vremenito poghinut, nego josc dachje biti i od vjecne smærti iſbavgljen. *P. Th. Auriem. part.* 2. *cap.* 2.

Cjaas s' kojòmchjèmo pocjastit Djevizu Mariu, bitichje ova; cjut pomgnivo danas *S. Missu*, i smolit na gne slàvu tri *ſdrave Marie*, i *Slav. Oz.* nadasve nasljedovat gne Skupsctinu, to jest *Congregazion*, molechìje dà-nas budde branit u svjem nascjem potrebam u ſcivotu, a nadasve na cjassu nasce smærti, obechivajuchi unaprjeda vjernòje sluſciti.

Uſdah goruchi, kogàchjemo cesto danas ponovit, ovìje: *Majko cjudnovita, moli ſa menne: Mater admirabilis, ora i ost.*

DAN III.

Raſmiscghagne varhu raſloga, i potrebe, ſa koiu trebuje ured Bogu posvetitse; koiie odlucio, i odredio.

I. *Broj od godisctaa*, dokle cekat ima na millosærdje.

II. *Broj od grjehaa*, kojeh on hochje prostit.

III. *Broj od nadahnuchiaa*, koja on hochje udjelit.

KORIS.

Istinàje, da Boſcie millosærdje, i dostojanstva Isukærstova jesu beſ sværhe, alli istinàje s' drughe strane,

Digitized by Google

da imaju svèrhu Boſcia smillovanja da imaju svoj broj, i mjerru svoju: *Omnia in numero, pondere, et mensura disposuisti.* Sap. cap. 11. ℣. 21. Nu da Bogh mjerri tjek nascjeh svevoglja, i bigljegùje kraje nascjeh krivina, occitovòse velèkrat, a nadasve vèrhu Grada od Damaska s' onjem strahovitjem rjecima: *Super tribus sceleribus Damasci, et super quatuor non convertam eum.* Amos cap. 1. ℣. 3. Scto cekam dake ja, setollise kratim, tèrse Bogu oncjas ne posvetim? Da ako ogluscivàtse buddem na gnegova sveta nadahnuchja, terse neosvjestim, i neokoristim; a u toliko iſpunise ovi broj od godisctaa, i od grjehaa od Boſcje pravde odredjen ſa cekàtme, i prostitmi, sctochje bit od menne? Da nebili moglo ſgoditse, dàsèje jur ispunio; ter na jedan zighli akòse povratim, stighneme Boſcia rasærgba, i nemillo pogubi, kako mnoſjem ſgoddise?

I ſ G L E D.

Putovahu u druſcbi troiza iſ Parigja put Italie; dva od kojeh osobito prem ſaboravgljeni od Boga, i od svoje dusce, grescno ſcivjelisu; i koji jur kakòchjète vidjeti s' grjesima gnihovjem prisclisu susma alli broj od grjehaa, i godisctaa gnima odredjen na smillovagne, nisùse hotjeli s' Boſciem millosærdjem okoristit, doklèje spravan bio ſa prostitim. Putujuchi dake punni beſtuſcjanstva, smutise u jedno dobba aer, i stiſcèih kod bærda, koje *Sennio* naſivgljèse, jedan strahovita godina; odàsvud u trenuchje pocesce sjevat gorùchi plami, rasærcena nebesa gromovima oghgnevitjem, i strjelama sa svjeh strana prjetiti. Rad ovake nenadgne popadeih nesrechnjeh strah, predagne, i smutgna. Allí u cjas jedan glas ſacjusce, koi svom mochim *ſavika*: *udarri, udarri*; nakon koga do-

Digitized by Google

letje strjela, i pogubj jednoga od gnih. Drughjem kratom jednako ſaclusce: *udarri, udarri*; ter i drugoga strjela dovarsci. Trechi videchi oko sebe dva svoja druga jur martva, kabo boglje tad nmjeſce, Blaſcenoj Gospi priporucise, a vadasve obechja ſcivot promjeniti: niti bi saludu gnegova priporuka; er trechiem kratom glas ſavika: *udarri, udarri*; alli u isto dobba ſaciu i drughi glas, koj govorasce, *nemogu udariti, nemogu; erje pod obranom Boſcie Majke*: mimoghjega ſato strjela, nimu iscta naudi. Promjenu od ſcivota, koju bjesce obechjo, istinito iſpunj, i svega svoga ſcivota vjeran Boſcjoj Majzi ſciviòje, kojàga bjesce od ovake poghibje iſbavila. *P. Th. Auriem. par. 2. cap. 7.*

Cjaas s' kojòmse danas pocjastit ima Djeviza Maria, jest stavitse pod gne obranu, i odabratje ſa nascju Pærcizu, molechije rad toga s' onom molitvizom: *Sub tuum præsidium etc. Pod tvoju obranu i ost.* olli s' tri *ſdrav. Mar.* i *Slav. Oz.*

Uſdah goruchi ſa cestoga ponovit obdan bitichje: *Jeſus, Josef, i Maria darivàmvàm særze, i duscju moju.*

D A N IV.

Raſmiscglagne vœrhu szjene, koiàse cinit ima od vremena.

I. Vrjemèje *neprozjegneno*, er od nas dobro istrajano stèchnam moſce plate vjekovite.

II. Vrjemèje *kratko*, i ſato od nas nejma biti iſgubjeno o stvarima od niscta, a mnogòkrat, i sctetnjem.

III. Vrjemèje *podano samo ſa duſcju*, i ſato nèkse magne od nas traje ſa tjelo.

K O R I S.

Jedan zighli ejas vremena kàdbi bio dopuscten osudjenjem u paklu, pakobìse vas u Raj obratio U.

Digitized by Google

pakla sctòse ſcſali najvechje, jest vrjeme ſaman iſtrajano; sctòse najvechje ſceli, jest mallo vremena *Oh si darctur horæ!* Alli u pakla vremena ſa gnime uredno okoristitse nitije, nitichje ikada biti. Koju dake szjenu od vremena clnit imam; ſnajuchi; dàmigàje Bogh podo ſa gnime okoristitse: i kakòga ſato s' opaſom trajat imam u stvarima potrebnitiem ſa spasitse, ſa paka ne ſcjallit, kad vrjeme budde prosclo, i nestanèga, dasamga iſpraſno, i beſ ikakve koristi iſtrajo.

I ſ G L E D.

Jedan bogataz u Fiandri mrechi doſva sveju ſcenu, i stanèje sercjano molit, dabiga pomogla u oniem gnegovjem tradima, i skoncjagnima. Odgovori ona plaçjuchi: ah kakòte, i u cemùte ja mogu pomochi? Doſva i svoga pærvorodjenoga Sina, i stànèga jednako moliti, dabìga pomoge: allimu i on suſechi odgovori, dàmu pomochi ikakve nemogàsce podati. Doſva ostalu svoju djezzu, i sve svoje sluſcbenike, molechih dabiga pomogli kako boglje umiedu; alli usaliovan bji ſa cjutti i od gnih isti odgovor. Tad pun ſcjallosti ſavapi: ah usctòlisam ja dake nesrechnik do danas vrjeme iſtrajo! Tot ni pjenes, ni bogastvo, ni ſcena, ni djeza mogùmi ikakve pomochi u ovem skonejagnu podati! Kolikòbi boglje bilo, dàsam sluſciq Boga i Djevizu Mariu, i nastojo stech priategja gori na nebbu, kolbime sad moghli pomochi, i ſa menèbise molili! Ah kadbise mogo na ſcivot povratiti, na drughibi nacin vrjeme trajo, i gaimèse nastojo okoristiti! *Cornel. a Lap. in Cap.* 1. *Thren.* V. 19.

Cjaas s' kojom imamo danas, i u naprjeda pocjastit Djevizu Mariu, jest u svako vrjeme od gnèse s' kojom molitvo spomenuti, i gnome priporucit, alli osobito ovi dan smolitjom akòse moſce svake ure tri

129960

Digitized by Google

ſdrav. Mar. i *Slav. Oz.* i nastojat s' pomgnom cjuz *S. Missu.*

Uſdah goruchi, koga cesto danas ponavgljat imamo, i k' Nebbu uporavgljati bitichje: *Majko gljubeſogliva moliſa menne: Mater amabilis i ost.*

DAN V.

Raſmiscgljagne vœrhùnekratit ſa pokajàtse: er kratechi.

I. *Neſnam* hochjuli imat *vremena* ſa uredno popokajatse.

II. *Neſnam* josc imajuchìga, *hochjuli htjet* uprav pokajàtse.

III. *Neſnam* da hotechi pokajàtse, *hochjuli imat millos*, ſa podobno pokajàtse.

KORIS.

Josc nesrechjan grescnik da uſima vremena, i ushtìe pokajàtse na cjassu od smærti, tko ſna, hochjelimu biti dopuscteno od rasærcene Boſcie pravde do onega cjassa od gnega potlacene; tolikòje istinito, scto govori Isukærst u S. Vanghjelu; josc tad dàga budde i iskat, iſnàchga nechje: *quæretis me, et non invenietis:* pace s' takiem grescnizima smiàtchjèse, i podrughivat u gnihovoj potrebi: *in interritu vestro ridebo, et subsanabo vos*: er imajuchi vremena, i nehtiuchìse korisno kajati, er nehotechi grjeh ſa dobra ſcivota ostaviti, i k' Bogùse obratiti, kakòse sve ovo moſce na cjassu od smærti u jedan cjas uciniti, i ispuniti? Pokajagne, govori Augustin Sveti, na cjassu od smærti slabòje kajagne, i smærtno; vechje od straha, neghli od gljubavi prema Bogu ucigneno: kajagne na

Digitized by Google

svarhu prilicno nesrechnomu Antioku, kolsèje na smærti kajo, obechjvo, i odlucivo; alli ſaman, i beſ koristi: *Orabat autem hic scelestus Dominum, a quo non erat misericordiam consecuturus.* Dake kajmòse na vrjeme, kajmòse uprav, i dokleje Bogh spravan svoju millos ſa ndjelitnam.

IſGLED.

Margarita Dumniza Reda S. Dominika nahodechise u jednom tesckom nemochi, i malo magne nego na cjassu od smærti, stadde raſmiscgljat svoj proscjasti ſelvot, i neiſbroine svoje grjehe, a' kojem bjesce neiſmjerno dobro uvrjedila, i od kojeh nebiasiese ikad uredno pokajala. U temu pocne nesrechna gubit ufagne od svoga spasegna, i strasòitse veoma, ako u gnima umre, sctòchje biti od gne dusce. Alli srechna ona! pokli u takomu strascnu bichju, i predagnu ſavapi pomoch u Blaſcene Gospe, kojom bjesce naucna ſasve rjetko, i kratko priporucitse; kojaje blagodarno uslisci, nùje prie osctro pokara, ſascto biasce produglila do onoga dobba svoje pokajagne; i isprossioj u gne Sina Jeſussa ſdravglje od dusce, i od tjela, a nadasve vrjeme ſa vrjednòse pokajati, i pokorru od svoieh grjeha, s' kojom ſadovoglit Boſcjoj pravdi, uciniti. Mnoſisu, kojsu jur ovu millos primili; niese dake ſa uſdat opètje primiti, niti produglivat od dnevi do dnevi pokajagne. *P. Th. Auriem. par.* 2. *cap* 2.

Cjaas s' kojom pocjastit svak ima Blaſcenu Gospu, akoje hochje imat obraniteglizu na cjassu svoje smærti, jest odlucit grjeh ostaviti, i od grjehàse oncjas pokajati, molechje særcjano s' tri *ſdrav. Mar.* i *Slav. Oc.* danam iſprosi u Gospodina Boga jedno iſværsno pokajagne.

Digitized by Google

Usdah goruchi, *sà cesto prikodam pondvùgga*, *biti thje*: *Utociscte gresenika moli sa menne*: *Refugium peccatoru etc.*

DAN VI.

Rasmisegljagneværhu mallehna broja od isabranjeh.

I. Trudnòsèje *sahranit*, erje put od Raja prem usak, i mallòje onieh, koi oviem putom idu.

II. *Lasnòsèjè osudit*, erjè put od pakla veoma sciroka, i mnossu, koi po gnemu idu.

III. Od pocetka od svjeta, do dan dannasgnie vechise dio ceglladi osudio (i kako govoru Svezi) vechi dio osuditchjese. Sctò duke govorim ja o mennik.

KORIS.

Isukarstoje oni, koi govori, dàje usak put od Raja, i dàje mallo onieh, koi ovjem putom idu; a dàje scirok put od pakla, i dàje dosta onieh, koise nèseteda ovieu putom od pogribje hoditi. Rasloghje od svega ovoga, èrse nechje da sagærli pokorra, èrje trudno gresonizima prigljubit krise, suprotive, i nedragosti; lasognèimje nasljedovat tasete raskosce, i svjetovna uscivanja. Alli nèkàse spomenu, dàse trebuse jacit sa u Raj ugljestiti; *Regnum Cœlorum vim patitur*: i oni sami, koise buddu sillovali, atvak s' puttim, s' hudobom, i buddu privare ovoga svjeta pridobili, ugnchje ugljestiti: *et violenti rapiunt illud*: i sato, èrje mallo onieh, koi ovako nastoju, malolhje koi u Raj i ulasu; vechi dio inakòse vlada, s' togaihse vechi dio i osudjuje. Svakemu nèkje na pameti cjuvàtse od scirokoga puta, olliise oncjas vratit, akòje po gnemu pòceo hoditi prie, nèghse sasviem saplete, i samær-

Digitized by Google

si; er nie pak tako lasno s' ovoga na uski put od Raja povratitse.

IſGLED.

ſciviòje, nechje bit vele u jednomu Gradu od Scpagne, kako pripovjeda Otaz Eusebio Meremberg Druſcbe Jeſussove, jedan Kærstjanin, koj josc iſmallahna uporaviòse bjesce putom od pakla, sljedechi jedan ſcivot sasma mekoputtan, i grescjan, daleko od Boga, i od svakoga iſværsna djella; u jednu rjec od Kærstjanina drugo imo nie, nego samo ime, i scto svaki dan obicjan bjesce poſdravit Blaſcenu Gospu s' jednom *ſdrav. Mar.* Neostavj neplatjenu ovu ſasve malahnu szjenu primillostiva Majka, kojàmùse jednu noch spechi prikaſa, i u isto doba stàvjmu prid occi put od osude, koiem bjesce do onda hodio, napomenujuchìmu gnegove grjehe, i cinechìmu spoſnat gnihovu tegotu, ispròsimu pærvu od gnih boles, i pokajagne; ter davajuchìmu na sværhu jedan gljubeſcglivi pogled, s' koiem ostávjga u ufagnu, dàchje primit prosctegne, akòse budde oncjas pokajati. Budìse on pun suſa, i placja, i take unutargne bolesti, da u bichju nebiasce iſ loſcnize iſiti; doſivglje iſpovjednika, cini urednu ispovjes, bolìse, i kaje; nu na taki nacin, i tako iſværsno, da do mallo dana dovedèse do cjassa od smærti. Upitan bjesce, kako ikad u jedan cjas tako srechno promjènise? occitova on ſa vechju Slavu pricjste Djevize Marie, da ona biasce, kojàmùje ovu priveliku millos udjelila; er nèpropuscti od gne svaki dan spomenùtse, i gnome priporucìtse. Nakon toga pak do mallo pun bolesti i ufagna pokorno priminu, i s' puta od pakla bi po Blaſcenom Gospi na vrata od Raja prinesen. Blaſcen on, koisèje oncjas umio okoristit! *P. Th. Auriem. par.* 1. *cap.* 6.

Digitized by Google

Cjaas s' kojòmbismo imalli danas pocjastit, i nikad pristat cjastechi Djavizu Mariu, jest smolitjom tri *ſdrav. Mar.* i *Salv. Oz.* molechie ; dànas pogleda s' okom od milosti, prosvjetli pamet, i da spoſnagne od grieha nascjeh, ſa dàse buddemo od gnih bogljeti, i kajati ; a nadasve dànas budde pdalecit s' puta od pakla, i vodit putom od spasegna.

Uſdah goruchi, koga cesto trebuje ponovit priko dan bitchje : *Vrata od Raja moli ſa menne : Janua Cœlli etc.*

DAN VII.

Raſmiscgljagne, kakva ima bit Poſcjuda, *ſa spasit vjekovitu, i jednu dusciu nascju.*

I. *Krepka* to jest, da u nami porodi prava djella od spasegna ; poklle pako pun dobrjeh poſcjuda.

II. *Najvechja*, èrjè najpotrebnitia nad svjem iniem poslima.

III. *Jedina*, to jest, dàse ne ſcedi ijedna stvar, kojàje protivna sahrani ; i da sve stvari paka tolikòse ſcelu, kolikònas privodu ſa sahranitse.

KORIS.

Nie ſadosta imat samu poſcjudu ſa sahranitse, trebuje da budde plodna ova poſcjuda, i da budde djellima pridruſcena : svaki najgori gresnik ima poſcjudu ſa sahranitse alli setòmu to sluſci, beſ da grjeh ostavi. I osudjeni u paklu daih upitamo, odgovorilibi, dàsùse ſcjudjeli sahranit. Dabi Bogh do, da mnoſjem nie ovo najmagni poso, kad najvechi imobi biti, poklinas ſa vjeke utiscti. Sve inòse moſce namjestit na ovomu svjetu, i prinacinit, akòse u cemu

Digitized by Google

pomaguka; alli akòse privarimo u ovakomu veliku posla, privarilismòse ſa svegh. Jelli dake poſcjalit, dàse tako mallo, tako slabo ſcjudi, i nastoi ſa stech vjecno blaſcenstvo? a dàse ne sctedimo tako særcjano prionut na poſcegljenja vremenitjeh i bjeguchjeh stvari? Nasctojmo dake, da poſcjuda ſa sahramitse budde od sad u nami jedina, i da ostale stvari u tolikòse buddu ſcjudjet, u koliko moſcemo po gnima stech vjecno blaſcenstvo.

I ſ G L E D.

U Perù ſcivgljasce opako jedna ſcena; i ſa moch opacije ſcivjeti odjèljse od svoje kuchje, i od svojeh roditeglja, i u svakom værsti od grjeha ſapletena niscta magne negh osam godiscta provede. Jedino samo dobro djello, kojega obicna bjesce ucinit bi priporucivàtse kad ter kad Boſcioj Majzi. Raſbogljèse ova na smært; i u svojem ſlobam otværdnuta nehtiascèse pokajati; nùse samo od Blaſcene Gospe neſàbravi. ſàsve da bi dostoina umrjeti kako i ſciviasce; niscta ne magne Pricista Djeviza Maria ſaju gne molbe prem da nedostojne, i iſprossiom u svoga prigljubglènoga Sinka ſdravglje, jedabise na pravi put obratila; i ona obechja s'drughe strane grjeh ostaviti. Alli nakon mallo vremena na proscjaste svoje opacine opet povràtise; radi cessa jednu noch prikaſcivajòmse jedna strahovita nakaſ, koja htiaſcèje odmah raſdærpiti. U takom nevogli særcjanòse priporuci Blaſcenoj Gospi, kojaje uslisci milostivo, i occitto pomoſce u takoj poghibgli. Tad stanovitto odredi ſcivot promjenit; i naſbigli sctо obechja oncjas ispuni, bojechise uprav, dàjom scto gore trechiem kratom nebuddèse ſgoditi. Occitova sve Ispovjedniku, sctòjom bjesce sljediło, i hotje dàse ovo cjudo raſglasi ſa vechju Slavu Djevize Marie. A na-

Digitized by Google

cin, s' koiem od tad ſace poſcjudu, i poce iſvèrsno djellovat ſa sahranit svoju duſcju, bigljegh, istinit bjesce ovako ſlamenite millosti. *P. Th. Auriem. par. 2. cap. 1.*

Cjaas s' kojònchjemo pocjastit Djevizu Mariu, bitichje s' pomgnom osobitom danas ucinit sva nascja djella, molechie s' tri *ſdrav. Mar.* i *Salv. Oz.* dànamo krene hotjenstvo, ſa ovo uredno iſpuniti.

Uſdah goruchi, koga cesto ponovit imamo, *jest: Maria Majko od millosti, Majko od millosærdja, time od nepriateglja ſlobnoga sacjuvaj, i na cjas smærti moje primi menne: Maria Mater gratiæ i ost.*

DAN VIII.

Raſmiscgljagne vœrhu tegote grieha smœrtnoga.

I. *Pedepsan* u Andjelima, stvoregnu plemenitomu ſa jednu samo krivu, i opaku miso.

II. *Pedepsan* u Adamu, i u svemu paka gljuskomu nerodu sviem onim tugama, nevogljam, grjesima, kojèmsmo ſcjalostivo svega dana podloſcni.

III. *Pedepsan* u komugod pœrviem kratom iſa kakòje segnieccio s' viekùvjecjanstvom od muka neiſrecenjeh.

KOKIS.

Tolikòje u istinu ſlo, i velika tegota grjeh smœrtni, s' koiemse tlaci Boſcia vlas, i dobrota; dàje dostojna svake pedepse, na ovem svjetu, a vjekovitoga oghgna na drugomu. U svako doba Bòghje grjeh strahovito pedepso, er nie stvari, koju on vechma mœrſi, scto grjeh, i grescnika: svega dana occito pedepse vidùse odda svieh strana, sasviem teſiem grjèhse ne

ostavglje. Da scto cekat ja imam, cemùse nadat, koi beſ pristanka grjescim, Boga vrjeghjam, i tlacim? kakvieh pedepsaa, i rasærscbe gnegove nechju bit dostojan, ako grjeh ne ostavim, i ured ne pokajèmse? Nu sctòse najvechje bojat imam, jest da iſa kakòme vremenito doværscit moſce, ima oblas vjekùme pogubiti, Trebuje dake grieh ostaviti, i od gnègàse pokajati, ako nechju u vjeke poghinuti.

I ſ G L E D.

Biasce jedan obician na cjas Blaſcene Gospe svakoga dana pohodit jednu Zærkvu gnome posvechjenu, i k' ovom obicjaj ſa gnèkoliko vremena nastoja uredan, i iſværstan ſcivot pridruſciti. U jedno dobba upade nesrecnik u grieh, u komu otværdnut produgli ſa dosta vremena beſhtjètse od gnega pokajati, ni oslobòditi. Upùtise jednojutro na obicjajnu put Zærkve, u koju bjesce naucjan hoditi, alli Djeviza Maria hotechimu ocitto ukaſati dàjom gnegova cjas nèbiasce, u grjehu ucignena, ugodna; stoga ſgòdise, da ſa u Zærkvu ugljestiti uhitìga jedna nenadàna trescgna, ter pollùmærtav na ſemglju padde: Stavise on oncjas da uſroK od toga sam grieh biasce; odluci ſato pokajàtse, i opokoritse, i taj cjas povràtise na priascgne ſdravglje. Ispuni scto biasce obechjo, i naùcise unaprjeda, da ko hochie cjastit Djevizu Mariu, i biti gne pravi Sin, trebuje od grjeha sacjuvatse, i u svetom Boſciom Millosti ſcivgljeti. *P. Th. Auriem. par.* 2. *cap.* 1.

Cjas s'kojòmse pocjastit ima Djeviza Maria, jest danaska na gne slavu, akòse u komu pomagnkagnu nahodisc. oncjas pokajàtse, i odlucit svescto prie mobuddesc ispovidjètse, a u toliko priporucitiòmse s' tri *ſdrvv. Mar.* i *Slav. Oz.* molechie, dati isprosi proscte-

Digitized by Google

gne, i pravu bòles u gne pridragoga Sinka Issukærsta.

Usdah goruchi bitichje cesto ponovit priko dnevi one rjeci. *Utocistje grescnika moli sa menne. Refugium peccatorum.*

DAN IX.

Raſmiscgljagne vœrhu gljubavt Svete, kojùsmo Bogu dœrſcjani.

I. *Erbònam* on ſapovjeda, dàga gljùbimo, kô vlasctiti nasc Gospodar.

II. *Erboje* on te gljubavi dostojan, kô nejſmjernd dobro.

III. *Erbònas* on na to nuka, kô priveliki nasc Dobrocinaz.

KORIS.

Tko moſce iſrjeti dobrotu nascega millòstivoga Boga, koi ſa ukaſat prem ocitto gljubav, koju nosi svomu stvoregnu, hotje ſapovidjet, dàga gljubit budde: tolikòse on cini, dàje od nas gljubgljen, dàsèje on isti iſustio, dàsu gnegove najmillie raskosce bit gljubgljen, i pribivat s' sinovima cjovjecjanskiem. Gljubav dake nascju, koju on ſa sebe samoga iscte, kojùnam on ſapovjeda, dàmu nosimo, od kojèsè on nadasve dostoj, na kojùnas on nuka, i pritesce, nechjèmolie gnemu svukoliku poklonit, gnega samoga gljubit, pokli on od vjeka gljubiòje nas, i beſ pristanka gljubi? Tèrchjèmo bit toliko neharni, da ovu gljubav, koja gnega samoga utiscti trajàtchjemòje, i posvechivat tasctinam svjetovniem, bjeguchjem, i vremenitiem? Gljubimòga ah dake, gljubimo sasvjem sœrzem, i vœrhu svieh stvari kô jedino dobro.

Digitized by Google

Jedna Sveta Djevojciza gljubgljasce vœrhunaravniem nacinom Jeſussa i Maria, i svesctòje vechma na gnihovu cjas cinila ikad nie moghla bit ſadovoglna gne gljubav prema gnima. Odgovarahòjom alli oni s' toliko millosti, i dara, kieh obilno kusciat, i uſcivat gne dusci cinillisu: Nu meghju ostaliem ossobita millos bi ona na cjassu gne smœrti. U oeci Svetoga Porodjegna Boſciega doghje Maria ſa pohodìtje, dœrſcjuchi u rukah svoga neprozjegnena sinka, kogàjom udjeli, i depuscti, dàga budde gœrlit, i sœrcjano svoju gljubav ſadovoglit. Kojàsèje dake goruchja u gnome gljubav probudit imalla vœrhu svoga spassitèglja, svàkse domislit moſce. Alli nakon gnekoliko vremena upitàje Jeſus, *gljubisclìme, i kolikòme gljubisè?* *Gljubìmte*, odgovori *koliko, i josc vechje nego moje tjelo.* Iſ nova upitàje Jeſus: *kolikòme gljubise? Vechje*, recce, *negli sœrze moje.* Alli Jeſus trechiem kratom hotje od gne ſacjut, kolikòga gljubgljasce vechje josc i od gne istoga sœrza. Tad ona ſavapi: *Ah moj sladki Jeſusse, jàse neumjem istomacit; moje sœrze nekti recce, koliko, i kakote ja gljubim.* Takòse iſusti; i u temu raſpucèjòmse sœrze od ſlamenite gljubavi, na komu ove rjeci udjegljane iſnasclisùse: *diligo te, quia tu creasti, redemisti, dotasti me: gljbimte, ersi ti stvorio, odkupio, i nadario menne.* A Djeviza Maria, koja sve ovo glèdasce radosno primi gne duscju, i prinese u Rajsko uſcivagne. *P. Th. Auriem. Part.* 2. *cap.* 8.

Cjas s' kojòmchjemo pocjastit danas Djevizu Mariu, bitchje, prostœrti prid gne prilikom smolit tri *ſdrav. Mar.* i *Slav. Oz.* i dostàkrat puta vechje sœrzom, neghli ustima ſavapiti prema gne gljubgljenomu Jeſussu: *gljubìmte vechje neghli tjelo, vechje neghli*

Digitized by Google

særze vechje, neghli ja iſrjetì umiem: diligo te i oſt.

Uſdah goruchi ſa cesto ponavgljàtga danaska jest: Jeſus, Joſef, i Maria, darìvamvam særze, i duscju moju.

DAN X.

Raſmiscgljagne vœrhu Svetoga straha Boſciega.

I. *Er ſnamo*, da veoma lasno radi grjeha nascjeh dostojalismo ossudù vjekovitu.

II. *Er nèſnamo*, jelli bila smærscena, i allìsmo dostojni gnegove gljubavi, alli omraſe.

III. *Er ſnamo*, da nemoſcemo povratit opet dostojàtseje, i u namìse iſpunniti.

K O R I S.

Bojàtse dake svegh imamo, i predati, ako hochjémo stechi vjecno nasce blaſcenstvo, pokli *Blaſceni, koìse boju Gospodina.* Svak ſna, dàje s' grjesima dostojo ossudu vjekovitu; alli nèſna jelli Boſcjoj Pravdi ſadovoglio, i jelli Bogh prostio; nu sctòje najvechje, i sctònam svegh ima cinit predati jest strascìtse, ſa na grieh nepovratitse, i opètse vjecne ossude dostojat.

I ſ G L E D.

Biasce jedan mladich u Vjeni Godiscta Gospodinovjeh 1594. sadruſcio s. Bogogljubnostim Djevize Marie strah Boſci, i cistochju od ſcivota. Budduchi dake ovi doscjo na cjas od smærti vidje, kako on isti recce, kod svoje loſcnize Boſcju Majku, koja doscla biesce ſa pomochga u onom potrebi. Na tako vidjegne stadde oni sladko pjevati: *Salve Regina: ſdrava Kra-*

Digitized by Google

glize, imajuchije tako bliſu i polak sebe hotiasceje poſdraviti, pakse iſusti: *Odklèsam ja dostojan ovake millosti, da Majka moga Gospodina k' menni doghje*, sluſcechise oniem rjecima S. Eliſabette, koieh recce kad bi jednako pohodjena. Meghju ovakiem, i prilicniem sladkiem besiedam svojom prigljubgljenom Gospogjnjom pun radosti i veseglja, budduchi svegh u Boſciem strahu ſcivio, srechno priminu. *P. Th. Auriem. par. 5. cap. 10.*

Cjas s' kojom danas navlasctito pociastit imamo Djevi zu Mariu, jest priporuchjomse s' tri *ſdrav. Mar.* i *S'av. Oz.* dànas uſdærſci u strahu Boſciemu ſa ſcivota, ſa de radosno, i veselo priminut dosteimòse. Tko umie, neka pristavi: *Salve Regina i ost.* s' onom molitvom Zarkve Svete: *Sancti nominis tui, Domine, timorem pariter, et amorem fac nos habere perpetuum i ost.*

Uſdah goruchi ſa cestòga ponovit bitchje: *Maria Majko od millosti, Majko od millosærdja, time od neprijateglja ſlobnoga sacjuvaj, i na cjas smærti moje primi menne: Maria Mater graziæ i ost.*

DAN XI.

Raſmiscgljagne kakve imadu biti misli nasce.

I. *Visoke* er nejma, koje ſa Nebba stvoren prighibgljat misli k' ſemgli, i stvarima bieguchjem.

II. *Strascive* er jedna sama neuredna miso moſce uſrokovat ossudu vjekovitu.

III. *Bogogljubne* er imadu biti, o Bogu, i k' Bogu uporavgljene.

Digitized by Google

KORIS.

Ispraſne, i ne korisne misli, koju sotetu svega dana ne cinu u Kærstjanskiem Dusciama; svèse ino misli negoli o Nebbu, svèse ino ſcjudi negoli Raj; kolizi èrse strascili, i cjuvali niesu ſa ne opoganit s' ærghjavjem mislima svoju Duscju u vjekèsuie iſgubili. O Bogu dake; i k' Bogu uporavgljene imadu biti misli nasce, ako hochjemo Boga posvoiti, i Duscju sahraniti.

IſGLED.

Leſcjasce u Doli Gradu god: G. 1604. strascne nemochjan jedan od skupsctine, olliti od Congregazioni; koga budduchi svegh misli, kako Boga sluſcit, i Djevizu Mariu, stadde jedan dan svetcjàni u svojom loſcnizi ovo isto raſmiscgljat, i bogliètse, da nemogasce Djevizu Mariu sluſcit, kako i ostali od Skupsctine, i kakòje gnegova miso, i poſcjuda. U jedan cjas ova mislechi, i ſcelechi mòchse nach i on u Skupsctini ſa slavit Djevizu Mariu; ſacne jednu stanovitu vjerru, i ufagne, dàmùchje tu millos Djeviza Maria udjeliti, i od nemochi oslobodìtga. Pita hagline, oblacise, scto vechje? Upuchjujèse put Congregazioni, i oslobodjen nahodìse od nemochi s' cjudom svieh oneſih, koisu ſnalli gnegovo bitchje, i nemoch; tako da svàkje mogo bit svjedok ovakoga cjudda ſlamenitoga, i millosti. *P. Th. Auriem. par.* 2. *cap.* 6.

Cjas s' kojom danas pociastiti imamo Djevizu Mariu jest prid gne Prilikom smolit tri *ſdrave Marie*, i tri *Slava Ozu*, molechìe danas sacjuva od ærghjavieh, i iſpraſnieh misli, a uſdighne pameti nasce na Nebeska pohotjenstva.

Uſdah goruchi bitichje koga cesto ponovit imamo: *ſdrava Maria ſcivotu sladosti, i ufagne nasce: Maria, Vita, dulcedo, et spes nostra salve.*

Digitized by Google

DAN XII.

Raſmiscgljagne kakve imadu biti nasce rjeci.

I. **M**alle, er veliko govoregne pridruſcenòje s' grjehom, *in multiloquio non deerit peccatum.* Proverb. 10. 19.

II. *Cjasne*, er jedan jeſik posveticjen Tjelom Issukarstoviem nejmàse oghnusit s' poganjem bessjedam.

III. *Istinite*, èrse ovako vechma prilikuje Bogh, koi od sebi govori: ja jesam istina, *ego sum veritas*, Ioan. 14. 6.

KORIS.

Svega dana vidùse poraſe, koje uſrokuje beſputna govoregne; htjet sve, od svemu, prid svakiem govorit, naravniem nacinom sljedi, da buddu necjàsne, laſcive, i grescne nasce rjeci, i govoregne nasce; nascjoj, i iskærgnega nascega Dusci veoma sctetne, i ne korisne, dostojne ziech toga Boſcje raſærgbe, i pedepsaa. Okoristimòse dake naukom Duha Svetoga, koi govori, dàse ustavimo od velika govoregna, i da Mudar muci, i mjerri svoje rjeci.

IſGLED.

U Cagljari Gradu god G. 1609 Jedan Cjovjek veoma prighnut na necistochje darſcjoje kolak svoje loſcnize jednu Priliku Djevize Marie. Rasærcise Djeviza Maria pribivat kolak ovakoga Cegljadeta josc i u svojom Prilizi ſato od gnega ova bi cèsto naghjena s' mira skinuta; opètbije pristavgljo, i opètbi isto sljedilo. Sumgniòje iſpocetka, dàje ne biasce

dobro nacinio, s' toga, s' voskom, s' kliom i s' Cjavlima na takie nacin k' miru pristavi, da priebise mogla rasdrjet, neghli dighnuti; alli sa sviem tesiem i tad padenu s' mira naghjèje: jedan dan sedam krati stavgljòjèje, i sedam krati padenu nahodljòje. Lasnòse mogasce od pravoga usroka, domisliti, alli rad grieha pamet bjascèmu prem sasljepjena na svarhu bivsci pomglivo satvorio vrata od svoje Odaje, i prozore neisnaghje vech drago one Svete Prilike; pacek u oni cjas hudoba, koja do onda bjesce nesila posctegne Djevizi, sunùse na dosta rasnizieh nacina s' nakasam strahovitiem, s' prietrasenjem vikam na ovoga nesrechnika, koi na ovai savjetnja hudobska otvora occi na Boscie glase, pita prosctegne u Jesussa, i u gnegove Majke Marie, i obechjava promjenu od scivotta, kako u djellu ispuni. *Mes. Marian. gioron.* 2.

Cjas s' kojom pocjastit danas imamo Pricistu Djevizu Mariu jest smolit prid gne Prilikom tri *sdravé Marie*, i tri *Slava Ozu*, stanovitom odlukom ne ucinit unaprjeda stvari, kojàbi mogla uvrjedit gne pribistre senize.

Usdak goruchi, koga cesto ponovit imamo bilichje, *Maria Majko od millosti, Majke od millosœrdja ti nas od nepriateglja slobnoga sacjuva, i na cjas smærti nasce priminas: Maria Mater gratiæ i ost.*

DAN XIII.

Rasmiscgljagne vœrhu gljubavi prema Iskœrgnemu. Gljubitga imamo.

I. *Erbònam* Bogh sapovjeda.

II. *Er* tko gljubi Isskœrgnega, gljubi i Boga.

III. *Er* gljubechi Isskœrgnega, a u Iskœrgnemu Boga obsluscivàse vas Bosci sakon.

Digitized by Google

KORIS.

Tolikòje Bogh gljudima prikrìcjo ovu ſapovjed, tolikòje velika u sebi, i plemenita, dajèje on isti htio sadruſcit k'ſapovjedi gljubavi, kojùsmo dærſcjani gnemu istomu: tako da u ispugnemu jedne, i drughe svjedoci on isti, dàse uſdærſci vas ſakon, i Prorozi; er nìe Cjovjeka, kolse dicit moſce, da gljubi Boga, ako ne gljubi i Iskærgnega svoga: dake kolikòje potrebnito gljubit Boga ſa sahranìtse, tolikòje potrebnito gljubit i Iskærgnega, er jedna beſ drughe nàchse ne moſce u kærstjanskomu særzu; i ſato èrje Boſcja ſapovjed, i er obsluſcìtse ne moſce beſ u isto dobba obsluſcit i drugu od gljubavi Boſcje rad toga Ivan Sveti iſùstise, *quia præceptum Domini est, Et si solum fiat sufficit*, dàje ſadosta ovu ſapovjed ispunit, ſa ispunit vas Boſcj ſakon, i sahranìtse.

IſGLED.

Nahodjascèse u Gradu od Stragone jedan Mladich, koi budduchi tescko uvrjeghjen nehtiasce prostit, pacek iskasce nacin kako osvetìtse. Bi mogljen od jednoga Redovnika ſa dabìsce svoiem Iskærgnem pomirio, i prostiòmu ſa gljubav Djevize Marie; alli ſamani biahu sve molbe. Isprosi samo ovo od gnega; da ſajedno otidu prid jednu priliku Djevize Marie, i dàse gnome s'tri same ſdrave Marie pomolu, u pak nakon toga, dàse otide osvetit kad hochje. Ah scto ucinit nechje Majka od gljubavi! Netom doværscisce ovu kratku molitvu, maladich pun trescgne i straha ſavapi: prasctam s' draga særza momu Iskærgnemu ſa gljubav Djavize Marie, i ſasve, dàsam ja uvrjeghjen bio: pærvìchju u gnega prosctegne pitati; i tako is-

Digitized by Google

puni; i do bærſo primi platu od Marie ſa ovako kreposno djello, *P. Th. Aurem. par.* 2. *cap.* 4.

Cjas s' kojom pocjastit danas imamo Djevizu Mariu bitichje smolit tri *ſdrave Marie*, i tri *Slava Ozu* molechije, dànas pokrjepi u gljubavi od Iskærgnega, prasetajuchi ſa gne gljubav akòse nahodimo od koga mallo, olli vele uvrjeghjeni.

Uſdah goruchi ſa beſ pristanka vapiti nek budde, *Majko ljepe gljubavi molise ſa mene: Mater pulchræ dilectionis, ora i ost.*

DAN XIV.

Raſmiscgljagne værhu sumnja ærghjavjeh. Nejmàse ſlò sumgnit.

I. Ersèje lasno privariti.
II. *Erje* prem cesto sve inako, nego sumgnimo.
III. *Erje* ſlo priveliko, i nas neutiscti ikoga suditi.

KORIS.

Samje Bogh, koi saersa sværhe, i djella poſna, i mjerri *Deus est scrutator cordium*, i mi ſa lasno privatitse moſcemo u sumnjam nascjem, szjenit ſlo ono djello Iskærgnega, kad moſce u sebi bit i dobro. Koliko puta nasclismòse privareni, i spoſnali, dàje bilo inako, negòsmo mislili? Nièli osto privaren Heli, koje szjenio pjannu Matter Samuella Proroka, kàdsèje Bogu u Templu molila? Onje ono reko; onje ondi bio; onàje ondi otiscla, i ſato ima bit ſa ſlo recceno, ſlom sværhom ucigneno, na ſlo miscgljeno? Ah! Promiski, da na dosta nacina Bogh pedepsce ſle i ærghjave sumgne josc i na ovemu Svietu, i da s' kojom mjerrom uſbuddemo mi druſieh mjerriti, bichjemo

Digitized by Google

stom pak iſmjerreni. Cjuvamòse dake sasvom pomgnom od ærghjavjeh sumnja.

I ſ G L E D.

Jedna ſcena nadiascèse u velikomu ubosctvu, koja imasce s' sobom dvie kchjerri, kojem radi ubosctva nemogasce srechje iſnachi. Ova jedan dan pritisnuta od svoga siromasctva odvedèih s' sobom u jednu Zærkvu priciste Djevize Marje, i tu budduchi pored scgnima molillàse, i Boſcjoj Majzi særcjanòse priporucila, punna vjerre diſcèse, i pribliſcja ſajedno svoiem kchjèrami k' gne prisvetom Prilizi, i uſimgljuchi gnihove ruke pristavgljaih k' rukama pricistiem Djevize Marie, i ovakòse iſusti. *Evo slavna Majko tvoieh kchjeri, ti ima pomgnu od gnih, tjih cjuvaj i brani, tebih ostavgljam, i priporucivam;* i ova budduchìse s' velikiem ufagnem iſustila; odjèlise. Isctom bjesce kod vrata od Zærkve, k' gnjome pristupi jedan Mladich od gne prie ne vidjen, kojom postavi u ruke onoliko pineſa, kolikòje potrebnito bilo ſa pomochje u gne nevogljam, i oni cjas smaknùse s' occi. Evo kako Maria oncjas pomaga u potrebam, kòse s' pravom vjerrom gnome priporuciva. Alli sviet, koje naucjan inako sumgnit, i opako sudit videchi ovu promjenu od gne bichja stadde govorit værhu cjasti, i posctegna ovieh Djevojciza. Sasmaihje ovo imallo bogljeti, josc vechje od istoga ubosctva; alli s' istom vjerrom, i u ovom potrebi Boſcjoj Majzi svoju cjas, i diku priporucisce. Pocjujte cjudda privelikoga. Jedan dan Svetcjani hodechìse uzvigljena Majka svoiem kchjerami na Svetoj Missi meghju mnosctvom puka prikaſase jedan Andio u prilizi jednoga Mladichja, koi nosechi u rukah dvie ljepe krunne postavih na glavu onieh Djevojciza, i s' jakiem glasom ſavika: *has vobis mittit*

Mater vestra Virgo Deipara in signum vestræ Virginitatis: ove krunne poscjaglje vami Majka vascja Sveta Bogorodiza ſa ſlamegne Djevicjastva vascega; i ova iſustivsciše taj cjàs nesta. *P. Th. Auriem. par.* 2. *cap.* 2.

Cjas s' kojom imamo danas pocjastit Djèvizu Mariu jest cjut od vechie jednu Svetu Missu, i molitje særciano s' tri *ſdrave Marie*, i tri *Slava Ozu*, dànas oslobodi od ærghjavjeh sumnja, i pomoſce u nasciem potrebam.

Uſdah goruchi ſa cestòga prikodan ponovit bitichje, *Djevise moguchjæ molise ſa menne, Virgo potens, ora pro me.*

DAN XV.

Raſmiscgljagne vœrhu smutgne olli iſgleda ko uſrokuje smutgnu.

I. *Opriecivàse* Odkupitegliu.
II. *Opriecivàse* sahrani Iskærgnega.
III. *Opriecivàse* sahrani sebe istoga.

KORIS.

Scto nie ucinio Sin Boſci ſa spasitnas, koje nauke nie on podo Cjovjeku ſa sahranitga; alli nadasve koje dobre iſglede od iſvarsnosti on nami nie prikaſo? Smutgna dake, i ſo iſgled oprieciväse istomu Odkupitegliu, koi nadasve hochje i od nas iscte, da s' dobriem iſgledom buddemo Iskærgnega nascega na put od Spàsegna priteghnuti. Kolizisu svoiem ſliem iſgledom uſrezi druſiem od vjecne osude? Jaòhti onomu, po komu smutgna dohodi, i tko budde svoiem ſliem iſgledom sctettu Dusci svoga Iskærgnega uſrokovo:

nèk da ſna, dàchje Bogh Duscju ſa Duscju iskati, *animam pro anima.* Tkòse dake nechje od ovakoga ſla cjuvati, i uklagnati?

I ſ G L E D.

Pripovjedàse od jednoga imenom Exquilia, koi ſasve da nìe imo vechje od dvanes godisctaa, sasviem teſiem svoiem opakiem ſcivotom, i ſliem iſgledom uſrokova nesrechian i svojom, i iskærgnega svoga Dusci privelike sctette; i ſato Boſcia pravda rasærcena na gnegove svakdagne smutgne poscigljèmu jednu mallo magne nego smærtnu nemoch; od koje doveden na cjas umærli, bi zięgnen od dòmachje cegljadi jur mærtav: nu u tomu gnegovu mærtvilli bi priveden u Duhu u jedno mjesto punno oghgna; isctuchi on nacin kako minùtga, u temu strahu, i predagnu dàmúse vidjet Djeviza Maria, kojòmse stadde molit, i priporucivat, dabìga iſbavlla, uslìsciga ona millostivo, allìga prie pokara, i prikaſa sctettu priveliku, koju toliziem Duscjama svoiem ærghjaviem iſgledom uſrokovòje, i ſato budduchi obechjo ſcivot promjeniti, bi opet na ſcivot povrachjen, i ispròsimu u gne Sinka Jeſussa vrjeme ſa pokajàtse, i nadomjerit s'dobriem iſgledom, i uredniem ſcivgljegnem na tolike sctette, koje od prie svoiem smutgnam bjesce uſrokovo. *P. Th. Auriem. par.* 2. *cap.* 3.

Cjas koju danaske prikaſat imamo Djevizi Marii bitchje obechjàtjom promjenut ſcivotta, i nastojat s' dobriem iſgledom privestit i druſieh na koje dobro djello, molechìje s' tri *ſdrave Marie*, i s' tri *Slava Ozu*, dànam isprosi prosctegne akòsmo do danas uſrokovali tkomu smutgnu.

Uſdah goruchi ſa cesto danas ponavgljàtga jest ovi, *ſærzalo pravednosti molìse ſa menne: Speculum justitiæ, ora pro me.*

DAN XVI.

Raſmiscgljagne vœrhu mœrmosejagna.
Mœrmoscechi cinìse veliko ſlo.

I. *Erse* vrjeghja iskœrgni u najvechjoj stvari, to jest u cjasti.

II. *Er* cestòkrat ſajedno s' ejastim diſcese iſkœrgnemu svaka ina srechja.

III. *Er.* veoma trudno nadomjerìtse moſce sctetam, kojèsùse po mœrmoscjagnu uſrokovale.

KORIS.

Svako ſlo Bogh mœrſi, alli mœrmoscjagne, i tughjeh pomagakanja raſglascegne veomàmùsu neugodna. Tuſcba, i prjetgna, koju cini pod usta okrugnenoga Proroka svakomu nek buddu occiti bigljegh gnegove rasœrgbe prema oveſiem: *Sedens*, govori, *sedèns adversus fratrem tuum loquebaris*; prema brattu tvomu imòsi smionstva neuredno besjediti; rad toga *destruet te Deus in finem i ost.* unisetìtchje tebe Bogh, i smœrsit do kraja, korjen tvoj iſkorjepìtchje, dàse na ſemgli meghju ſciviem u uspomeni ne nahodi. Evo dake, kojèje ſlo mœrmoscegne, kàdga ovako prjeti Bogh pedepsat, i kàdga mœrſi ovako. I prem cesto iſpugna svoje prjetgne, bivsci mallòje onieh, koi uprav tughju cjas povrachjaju, i sctettam od gnih uſrokovaniem nadomjeraju. Cjuvajmòse dake po nauku Duha Svetoga nèupastit u ovi grjeh, i da pomagnkagnu tvomu ljeka ne budde: *Attende, ne forte labaris in lingua . . . . . et sit casus tuus insanabilis* Eccl. cap. 28.

Digitized by Google

IſGLED.

Pripovjedàse od jednoga Vojnika veoma ſlobna, a nadasve naucna mærmosciti, i ſlo od svomu Iſkærgnemu besjediti; alli bi naucian Boſcjoj Maizi svaki dan priporucitse, ako i s' malom molitvom. Ovemu jednu noch spechi ucinise, da biasce priveden prid pristoglje Boſcie, ghdje budduchimu prikaſane gnegove krivine, i mærmoscjanja, stojasce pravedni Sudaz ſa u vjeke osuditga; allimuse umoli prieista Djeviza Maria, i prosi vrieme potrebitno ſa pokajàtse, i pokorru uciniti. Ovi pun straha probudjen, i pollùmærtav stadde groſno plakkati, i zviliti; oncjas svoje grjehe Boſciemu namjesniku occitova, poreccèse taj cjas svescto bjesce ſlo vœrhu drugoga reko, i ſa svega ſcivota pridrusci pravu pokorru ſcivjechi Bogu, i Djevizi Marii vjeran, i Bogogljuban. *P. Th. Auriem. par.* 1. *cap.* 12.

Cjas s' kojòmchjemo pocjastit Djevizu Mariu, bitchje smolitjom tri *ſdrav. Mar.* i *Slav. Oz.* pitajuchi u gne millos, dànas oslobodi od ovega velikoga pomagnkagna, obechivajuchìom nadasve opiràtse svegh i ne pripùsctit najmagnu ſlu besiedu prid nami dàse ucini.

Uſdah goruchi ſa cestòga ponovit danaske ima bit: *Djevize priraſborna moli ſa menne: Virgo prudentissima i ost.*

DAN XVII.

Raſmiscgljagne vœrhu dœrſcjanstva od ſaduſcbine.

I. *Er* svescto imamo svèje Boſcie.
II. *Er* oni, koga tjescimo, bràtje nasc.
III. *Er* primàse plata i vremenita, i vjekovita.

Digitized by Google

KORIS.

Koje, tko neſna, da svescto ima, svescto sadærſci dàje od Boga sve primio, dàmu Bogh uſdærſci, i dàje sve Boſcie. Mogobi Bogh jedniem cjassom sve ugrabiti, i u drughe ruke nasce bogastvo prinieti. Ovi dake Bogh, kogàje sve, hochje, i ſapovjeda, dàse ſaduſcbina ucini, dàse brat nasc pomoſte, i utjesci. Tebìje obilno udjelio, da kreposno buddesc djellovat ſaduſcbinu cinechi, i sc'gnome Raj buddesc kupiti. Jelli pak raſlogh, dàse ti gostisc, dàje sve na tebi, i u tvojoj kuchi obilno i uredno, a da brat tvoj iſdisce od glada, nejma ciem svoju golotignu pokritti, niti trudan, i umoran, alli nemochjan, ghdje pocinuti, ni cièmse slab i nejak pokrjepiti? Nekratimòse dake cinit ſaduſcbinu, pokli Bogh ſapovjeda, pokli gljubav od Iſkærgnega to iscte; nu okoristimòse, i ſajmglimo Bogu, koinas nechje privariti; davànam pismo, i podpiscivàse on isti na toliko mjesta, dàchjènam vratit sto ſa jedan na ovomu svjetu, *centuplum accipietis*, a na drugomu (ad neiſmjerne plate!) a na drugomu ſcivot vjecni udjeliti, *et vitam æternam possidebitis*.

IſGLED.

U jednomu gradu od Germanìe godisctaa Gospodimovjeh 1650. raſbolise jedan plemich jako bogat, a u isto dobba bogogljuban, i Boſcjoj Majzi vjerno objetovan; koi budduchi ſa dosta vremena bolovo ni iſnahodechi ikakva ljeka svojoj nemochi, bi svjetovan od jednoga Redovnika, da budduchi ono godiscte veoma gladno, ucini jednu obilnu ſaduſcbinu uboſiem, obechivajuchìmu da oni sami moglibìmu isprosit ſcjudjeno ſdravglje, i dàmùchje Bogh opet obilno vratit do bærſo, scto budde istiem ſa gnegovu gljubav po-

Digitized by Google

do, i raſdjelio; i takòse sve ſgoddi, pokli svi potrebni i uboſi od grada videchìse obilno utjesceni skuppiacèse ſajedno, i otidosce redom pjevajuchi Letanie Blaſcene Gospe u gne Zærkvu, ſa gnegàse molisce u sve glase vikajuchi *Sveta Mario moli ſa gnega i ost.* Hochjeteli drugo? U jedan cjas nemochnik oſdravi, i do bærſo obilno okoristise u gnegovjem tærgovinam, i primi stotero duplo svescto bi uboſiem raſdjelio. Evo koliko moſce ſaduſchina, i uſdasi siromahaa od nas utjescenieh. *P. Th. Auriem. par.* 1. *cap.* 9.

Cjas s' kojom danas navlasctito pocjastit imamo Djevizu Mariu, jest obilno, tko moſce, i kakòje komu doppuscteno od svoga bichja, utjescit siromaha, a nadasve ondi, gdje ſnamo dàse pita beſ usta otvorat, i smolit na gne slavu tri *ſdrave Marie*, i *Slava Ozu.*

Uſdah goruchi bitchje ſa cestòga ponovit prikodan. *Utjesciteglize tuſcnieh, moli fa menne: Consolatrix afflictorum i ost.*

DAN XVIII.

Raſmiscgljagne, kakve imaju bit nasce ſabave ſa pokrjepjegne od tjela.

I. *Ciasne*, ne ikad prigodne, na ſlo, ni nepristojne.

II. *Kratke*, ne gubechi vrjeme, kojèje neprozièzneno.

III. *Riedke*, to jest uſimajuchih samo kolikòje potrebnito ſa mallo odahnut, i pokrjepitse nakon truda.

KORIS.

ſvjeri, i ptizze dærſcjùse u jattu svoje værste, dabi htio Cjovjek sljeditih, i cjuvatse od gneke værste, od

gnekieh skupaa, u koiem mjescte pokrjepit tjelo iſne-
magàse duscevnos, i s' vremenom s' toga doraghjajuse
sctette neiſrecene dusci, i tjelu. Buddimo opaſni, o-
dabrajuchi ove ſàbave, nadasve nemojmo trajat u
gnima ispraſno od vechje ono vrjeme neprozjegneno
s' koièmbìsmòse moghli okoristiti u dusci, nemojmo
ſacestit beſ potrebe, negh sama onoliko, koliko tre-
buje ſa uſdærſciat ſdravglje, i bit u jakosti ſa moch
dobro djellovat, i Boga vjerno sluſcit.

IſGLED.

Ucilàje pomgnivo svoju Djezu jedna Vladika obje-
tovàna Djevizi Marii, da u gnihovjem potrebam bud-
du vaſda ſaſìvat pomoch Djevize Marie molechi *ſdravu
Mariu*. Meghiu ostaliem imallàje jednu kchjer prem
raspærscjanu, koja mnogòkrat od svoje Matere poka-
rana okoristìtse hotjella nìe, er gne Otaz nadasve
pogaghjòjòmje svèsctòje hotjella. Dake budduchi ova
jednu Nedjeglju u igri vaſdan, i danzagnu provela,
nahodechise prem umorena, otìde u bliſcgni voch-
gnak ſa pod sjennom jednoga duba na bladu pocinut:
i oncjas prikaſcivàjòmse Hudoba, kojajom recce, *ho-
di samnom;* a ona, *kosi ti*? koja odgovori: *jasam Hu-
doba, koje djellovagna idesc ispugnajuchi, dake hodi
ſa primit pedepse, ne samo ſa griehe tvoje, nu i ſa o-
ne josctera, na kojèsi privella druſieh s' tvoiem tasc-
tiem napravam, i ſljem iſgledom*, Ervalàse Hudoba
ſa sillom odnièt je, dlli ona ſavika, i ſavapi *Djevize
Mario pomoſime*, i kako gne Matti iſ mallahna bjesce
naucilàje recce i smoli *ſdravu Mariu*. Nakon cessa Hu-
doba iſustise punna jeda, i cemera: *prokleta ona, ko-
jàte naucila ovu molitvu, koju da niesi smolila, bilà-
bite po pravednu Boſciemu sudu privela u pako, gdje
s' tvoiem druſcevnizam iſnasclabi bila platu ſadovoglna*

Digitized by Google

ſa svieh oneſieh, kojèmsi uſrok bila od grjeha. U istinu u naprjedane ſaigra drugo, ostavi tasctine, promjeni ſcivot, i djella, i vjerno nastoja sluſcit Djevizu Mariu sve ostalo vrjeme svoga ſcivota, *Meſ. Marian. giorn.* 21.

Cjas s' kojòmchjèmo danas pocjastit Djevizu Mariu jest smolit na gne slavu tri *ſdravè Marie*, i tri *Slava Ozu*, molechìje dànam prosti, akosmo ikad komu bili uſrok od pomagnkagna obechivajuchiam vjernòje sluſcit, i nastojat, da budde od druſieh sluſcena.

Uſdah goruchi ſa cestòga prikodan ponovit bitichje: *dostòise da ja hvalim tebe Djevo pricista: dajmi krepos prema twoiem nepriateglima: Dignare me laudare te i ost.*

DAN XIX.

Raſmiscgljagne vœrhu grjehaa maljeh, olli oprostivjeh, i ſla, koja oni uſrokuju.

I. *Prighibglju* dusciu na grjeh smœrtni.

II. *Cinùje* dostojnu od mnogo pedepsaa u ovomu ſcivotu.

III. Vele vechje *erje osughjuju* u prigorke muke od Purgatoria na drugomu.

KORIS.

Tkòse od malla ne cjuva ſa lasno u velika upada, *qui spernit modica paulatim decidet*, Dùhje Sveti koi govori. Kojikòje oneſieh, koi erse njesu od maljeh pomagnkagna cjuvali, upalisu poslie u strascne opacinne: svi ſlocinzi ſlamenovani s' malla dosclisu na vele, Boſci strah i sram gljudski mallò po mallo iſgubili, i u najgœrghja, i najsramotnja ſla najposlie be-

Digitized by Google

stuſcno sunovratalisu. Nu josc da ovako i ne sljedi, nemojmo ſato zjenit, da Bogh ne pedepsce i male grjehe na ovem svjetu; pedepsce, i strahovito: ſadosta buddi svakomu oni iſgled Pisma svetoga od one djecize, koja budduchise narugali Eliſeom Prorokom, er bjesce chjellav, biahu od Lava svikolizi do mallo raſdærpjeni, a nadasve spomenimòse, dànas ceka ogagu od Purgatoria na drugomu svjetu ſa u gnemu sva najmagna pomagnkagnja, prigorko ſaplatit, Cjuvamòse dake ſa sve ove uſroke, i stavimo pomgnu priveliku ne pomagnkavat, ni u najmagniem stvarima.

IſGLED.

Skladno roghjen u jednomu Gradu od Portogalla jedan Mladich s' velikom pomgnom nastojasce cjuvàtse od svakoga pomagnkagna josc i najmagnega sljedechi hodit u skupsctinu kadgòdse imalla prikupit ſa slavit Djevizu Mariu, a nadasve cjuvascèse pomgnivo od ærghjave druscbe. Sgòdjse jednom, da budduchise sasto scgnekolike opakieh Mladichja, osta i ne mallo opogagnen, tako da mallo po mallo odalècise od iſværsnjeh, ostavi skupsotinu, i spùsctise na svako ſlo, i opacinnu, kakòse vaſda dogaghja, kòse od malla cjuvat ne umje. Doveden dake u tako bichje, i videchise od svakoga prikoren, i potlacen, odredi pobjeghnut iſ svoga rodjenoga mjesta, i otit na daleko, gdje nebi bio poſnan, i prikoren. Ispuni scto bjesce odlucio, i iduchi ko iſvam sebè, stade raſmiscgljat, da ſasve da bjeſcjasce od gljudi, alli da nemogasce pobjeghnut od svoje duscevnosti, kojàbìga beſ pristanka prikarala, i zærvotocila. Bi ſato u cjas na tako skoncjagne dovèden, da upùtise put jedne bliſcne rjeke ſa u gnome utopjen nesrèchni i sebi istomu tegotan ſcivot doværsciti: alli bivsc dòscjo kod gne ſa metnùtse, hotje prie ſavapiti

Hlaſcenoj Gospi s' ovìem rjecima: *Ti ſnasc, Pricista Djevize, dasàmte ja sluſcio u skupsctini, pomoſime molimte u ovom privelikom potrebi*: netom ova iſusti, ugleda kolak sebe jednu posctenu Gospoghju, kojàga obeseli, dàse ne strasei, i ne preda; pokaràga vœrhu onoga, scto bjesce namislio, i vœrhu svoga opaka ſcivota do onda provedena; uvjeſcbàga scto imasce ucinit ſa ſcivot promjenit, i k' svojom rodjenom kuchi ſdravàga povrati. Promìsli svak promjenu od ſcivota, koju bjesce ucinio, i nacin s' koiem unaprjeda od najmagnieh pomagnkagnja cjuvòse, i vjerno Boſciu Maiku sluſcio, i slavio. *P. Th. Auriem. paꝛ. 2. cap. 4.*

Cjas s' kojom danas pocjastìt imamo Djevizu Mariu jest smòlit tri *ſdrave Marie*, i tri *Slava Ociu*, i cjut tko moſce Svetu Missu ſa onu Duscju od Purgatoria, kojàje najbliſcgna ſa uljestit u Raj, ſa' da otide na tvoje ime poſdravit Pricistu Djevizu.

Uſdah goruchi ſa cestòga ponovit prikodan bitichjer: *Utocisete gresenikaa molise ſg menne*: *Refugium peccatorum i ost.*

DAN XX.

Raſmiscgljagne vœrhu pomgne, koju imamo stavit ſa ne osudit Duscju,

I. *Duscjàje jedna*: iſgubjena ova nie vechje drughe.

II. *Duscjaje tvoja*: Ako ne uſbuddesc misliti o gnom ti, ne trebuje, da buddu misliti druſi.

III. *Duscjàje vjekovita*: iſgubjena jednom, isgubjenàje ſa svegh.

Digitized by Google

KORIS.

Nie pomgne, kojàse toliko iſiskuje, koliko ſa sahranit Duscju: svaka ina stvar iſgubjena, drugàjòmse moſce namjestiti: allije Duscja jedna, i nie druge ſa stavit na mjesto; svakise poso moſce drugomu priporucit, i pridat druſiem, dàga ſa nas opravu; alli poso od Dusce nas samieh utiscti, nascju pomgnu iscte, nitiga druſi mogu ſa nas opravit: svaka sctetta, kojàse dogodit moſce na svjetu, sctettàje vremenita, alli sctetta od Dusce, sctettàje neiſrecena, sctetta vjekovita. Kojase dake pomgna iscte ſa ne osudit ovu jedinu nascju vjekovitu Duscju?

IſGLED.

U Messiku Gradu od Amerike bjesce jedna ſcena, koja po svojom slabosti upade u gnekoliko ghnusnieh griehaa, u koiem tovechma ſapletena ossam godisctaa bjesce prosclo, dàse vaſda svetògærdno ispovjedala, nitije odlucit umjela boſciemu Namjesniku odkritih, ni od gnihse ispovighjet. Sasviem teſiem u ime toga svaku Subottu odluci postit, i na cjas Boſcie Majke druga iſværsna djella cignasce, jedabije Ona prosvjetlila, i u Boga millos isprosila ſa od grjehàse iſbaviti, Duscju sahraniti. Uslisci gne molbe Pricista Djeviza Maria, i dopusctiom millos, da ostavgljajuchi sram svoje grjehe ispovie, od gnjhse pokaja, pokoru ucini, i nakon dobra. i iſværsna ſivota najposlie svoju Duscju sahrani. *P. Th. Auriem par.* 1. *cap.* 15.

Cjas s' kojom pocastit dànas imamo Djevizu Mariu jest smolit na gne Slavu tri *ſdravе Marie*, i tri *Slava Ozu*, i tri krat ustrucjàtse ſa ne rjet, olli ucinit, ono sctònàmje najdraſce, josc dàje i dopuscteno.

Digitized by Google

Uſdah goruchi ſa ceſtòga ponovit bitichje: ſcivotu, sladosti, i ufagne nasce ſdrava: Vita, dulcedo, Et spes nostra salve.

DAN XXI.

Raſmiscgljagne kakva ima bit nascja molitva ſa da buddemo u potrebam usliſceni

I. *Molitva* ima bit ucignena *s' pahlepom*, kako od jednoga, koie u prigodi od poghibje.

II. *Molitva* ime bit ucignena *s' ufagnem*, dàchjemo bit usliſceni, èrje tako Bogh obechjo.

III. *Molitva* ima bit ucignena *s' nasljedovagnem*, èrje u rukam gnegovjem kàdchjènas usliſciti.

KORIS.

Vele krat puta njesmo usliſceni, er nèmolimo s'praviem nacinom, s' koiem trebuje moliti, ſaludu jeſik trudi, ako ono ſcto iſgovaramo nie ſærzom, i pametim sadruſceno; iſctèse, dàje skupgljena pamet, smiscgljeno ſærze, i tako bitichje goruchja molitva nascja, i lascgne prid Boſcie pristoglje pritichje. Bòghje ovo obechjo: *pitate, i primichjete, iſctite, i nachjete;* nu trebuje kuzzati doklènàmse otvori, i nasljedovat, doklegod buddemo usliſceni, i doklèse Bogh gane ſa udjèlitnam ſcto pitamo; nadasve u molitvam nasciem buddimo svegh pitat ono ſctòchje bit od vechje Boſcie slave, i sahrane Dusce nasce: *primum quærite regnum Dei,* a pak nakon toga ſa lasno isprossitchjemo sve ostalo ſcto pitat, i prosit buddemo, *Et hæc omnia adjicientur vobis.*

Digitized by Google

IſGLED.

Jedan isværstan, i dobar Redovnik po imenu Petar bi obicjan svak dan molit Sveto Roſario, i kad ne biasce oko domachjeh posala ſabavjen (biascèbo Laik) mogljasce beſ pristanka, i priporucivascèse Pricistoj Djevizi Marii, ter gnegov ſcivot bjesce vaskolik pridruſcen olli u trudu, olli u molitvi. ſgòdise da jedan dan bjescèmu ſapovighjen jedan poso od ne mallahna truda, oko koga prionu na nacin, da u bichju ne biasce ſa smòlit obicjajno Sveto Roſario: k'veceru po doznie kleknu ſa smolìtga, allimu pridoghje taki san, da ſa ucinit sillu sebi istomu, mnogo puta na ſemiglju padde: raſbùdise nu, i nasljedova molitvu; alli umornos i san na sværhu pridobiscèga, i kakòse naghje, slatko ſaspa. U ovemu vidje Boſciu Majku, kojàmu ovako recce: *Spi, i pocivaj, Sinko moj sàdje vrjeme od pocivagna.; ne sumgni, er trudi ucigneni bilìsu primjeni i nadomjerilisu Sveto Roſario, kogàsi ti obicjan moliti, pòklisih ucinio ſa posluh: melior est obedientia, quam victimæ.* 1. *Reg.* 15. 22. *Meſ. Marian. giorn.* 7.

Cjas s'kojom pocjastit danas imamo Djevizu Mariu jest smolit tri *ſdrav Marie*, i tri *Slava Ozu*, a tko moſee Sveto Roſario, a nadasve prikobìcjajniem nacinom, i posluhom svoja dærſcjanstva ispuniti.

Uſdah goruchi bitichje, cesto ponovit u ovi dan ove rjeci: *Jeſus, Joſef, i Maria darivàmuam særce, i Duscju moju.*

Digitized by Google

DAN XXII.

Raſmiscgljagne vœrhu neſnagna cjasa od smœrti. Imam umrjeti.

I. Alli neſnam *vrjeme*: mogu umrieti u ovi cjas.

II. Alli neſnam *mjesto*: mogu umrjeti u onom prigodi.

III. Alli neſnam *nacin*: mogu umrjeti u enomu grjehu.

KORIS.

Kolikòje istinìta smœrt, i da imamo svi umrjeti, tolikòje potajno nami vrjeme, kad ima ovo sljediti. Vandjeglje sveto ucinas, da kad najmagne buddemòse nadati, dachjènas tad smœrt stighnuti: *qua hora non putatis i ost.* Kolizisu s' ovoga svjeta priscli, kadsùse najmagne nadali umrjeti? Njèsę dakle uſdati ni u mlados, ni u ſdravglje, pokli smœrt istiſce sad, ovoga ciassa, ovoga dana, ove nochi i ost. U jedno trenutje mogùse nachi na strahovitomu Boſciem sudu; alli sctòme najvechje strascit ima jest, akome dopade smœrt u onom prigòdi, na onomu mjestu, i sctòje gore u onomu grjehu, sctòchje biti od nesrechne duscę moje? Potrebnòje dake, da buddemo svegh spravni, i dàse svàkcjas nadamo umrjeti, ako hochjemo dobro umrjeti.

IſGLED.

Umirasce u Dilingi jedan po imenu Ivan Battista Brati u jednomu Seminariu Druſcbe Jeſussove, i veoma bojascèse vœrhu sahrane svoje dusce. Alli prikaſamùse Djeviza Maria, i scgne millostiviem pogledom otjeramu vaskolik strah, pokli biesce gnome o-

Digitized by Google

bjetovan; i on ovo occitova svomu Ispovjedniku, kakomùse prikasa Djeviza Maria, i cinimu snat, da gnegovo ime bjasce sabigljescena na libru od scivota vjecnòga; i to er bjesce pomgniv pohodit gne skupsctinu, i gnomèse svaki dan moliti, imajuchi svegh cjas od smærti pred occima. I sa istinu od svega, obechja Ispovjedniku, kad budde u Raju, umolitse, da svi nemochnizi osdravu, koi onda sc' gnime bollovasce: kako i sgòdise po gnegovoj smærti, scto biasce obechjo u scivotu, i sctònam cini rasloscito usat, da gnegova duscja radujèse u slavi Rajskoj. *P. Th. Auriem. par.* 2. *cap.* 10.

Cjas, po putu od koje nastojàtchjèse dostojat obranu Djevize Marie, u ovi dan bitchje, prostært prid gne prilikom smolit tri *sdrav. Mar.* i tri *Slav. Oz.* i tri krat ponovit ovu molitvu: *Maria Majko od millosti, Majko od millosærdja, time od neprjateglja slobnoga savjavaj, i na cjas smærti moje primi menne*; gljubechi svaki krat podniscenо semglje.

Usdah goruchi neka budde, danas ponavgljat cesto na isgled gori reccenoga Mladichja sabigljescene rjeci: *Maria Majko od millosti, Majko i ost.*

DAN XXIII.

Rasmiscgljagne vœrhu suda vlasctitoga, koise cini na smærti: na komu

I. *Krivaz* jest duscja nascja sadruscena samo s' djellima nasciem.

II. *Sudaz* jest Bogh, koi sna sve, i kogàje sud pravedan.

III. *Osuda* jest, od kojèse neporjesa, olli vjecnoga scivota, olli vjecne smærti.

Digitized by Google

KORIS.

Koi raſlogh bitchje iskan od nas ſa ono ſlo, kog à-smo ucinilli, a mogblismo nèucinit, ſa ono dobro, koga niesmo ucinilli, a imallismo, i moghlismo ucinit: koìchjemo ikada odgovor podati pravednomu sudzu ſa tolike grjehe, i neurednosti! sama dobra i iſværsna djellovagna mogùnas opravdati. Nastojmo nekratìtse cinitih, ako hochjemo imat s' ciem prich na sud Boga ſcivoga. ſgadjàse, da svjetovna pravda dostàkrat ollise smilluje, olli promjeni ossudu od smærti u kojn drugu vremenitu pedepsu, i pokorru. Alli nie ufagna, dachjèse porjeti scto budde jednom vjecni Sudaz prisudio. Cekànas dake olli vjekuvjecjanstve od slave, olli vjekuvjecjanstvo od muka. Odaberimo, doklèsmo na vrjeme, sctònamje korisnije.

IſGLED.

Gugljelmo Vidio u Ingh ilterri, budduchi josc mladich, ſcivjasce veoma opako; alli imadiasce obicjaj pocjastit Djevizu Mariu svaki dan s' gnekiem molitvam ſasve s' mallom pomgnom od gnega reccenjem. Ovi dake jednu noch spechi ſajedno s' svoiem drugom po imenu Jakobom stadde vaskolik trestìtse, i ſnoit; pak strahovito ſavika. Probùdise drugh, i koliko mucjascese probudditi Gugljelma, i pitàtga-scto ikad chjutiasce, nemogasce doprjeti. Na sværhu nakon gnèkoliko vremena povratien u se recce Jakobu: *Jàsam bio posvan na pristoglje Boscie, i biòmie iskan raslog od svega moga scivotta, njesam umio cessa odgovorit na totika obadjegna, koieh prema menni davalisu hudobe, i koje nosilisu ispisane na jednom kgniſi sve moje grjehe tanko po tanko. Jur zieniòsam, da Sudaz podomie ossudu od vjekuvjecne smærti, kad*

Digitized by Google

videchise poteſan put pakla ſaſvah u pomoch pricistu Djevizu, po molbam koje biòsam oslobodjen, i povratjen ſa ſadovoglit Boſcioj pravdi. Sumgnasce Jakob, da Gugljelmu bjascèse sve ovo snjello; allì oncjas vjerrova, kad vidje u rukah Gugljelmòvjeh jedan list, u komu bjehu ispisani svi gnegovi grjesi. Isctom dan bi ucignen, Gugljelmo pospjescno otide prid noghe Boſciega namjesnika, i s' pomochim onoga lista, kogaſimasce u rukah, pripovje po tanko sve svoje grjehe, gnih s' velikiem pokajagnem ispovidie. Uſ pokoru, kojàmu bjesce podata drughe mnoghe pristavi, da bi svakomu od cjudda i iſgleda ſcivot, koga unaprjeda provodiasce. Jakob bi poslie Misnik. *P. Th. Auriem. par.* 2: *cap.* 7.

Cjas, kojàse danas prikaſat ima Djevizi Marii, bitchje smolit tri *ſdrav. Mar.* i *Slav. Otu*, i trikrat ponovit: *sub tuum præsidium i ost. pod tvoju obranu i ost.* s' molitvom *Dèſende i ost. Obrani i ost.* pitajuchi u gne millos, dànas budde branit na strahovitomu sudu.

Uſdah goruchi ſa cestòga ponovit neka budde: *po tebi, Djevize, cin da buddem obragnen na dan od suda: per te, Virgo, sim defensus in die judicii.*

DAN XXIV.

Raſmiscgljagne vœrhu slave od Raja: u komu

I. Posvoitchjèse sva dobra *u jedno* od Dusce, i Tjela.

II. Posvoitchjèse *iſvœrsno* beſ iſmjescjaja od ſla ikakva.

III. Posvoitchjèse *u vjeke* beſ straha dachje ikad svœrhe imat.

Digitized by Google

Koje oni tko u Raju smie uredno besjediti, koje tko umie prikasat sctòje Raj, i rajsko uscivagne. Sami Blasceni oni mogu snat koi jur kuscjaju sladosti vjecnoga scivota; onibi sami moghli pripovidjètnam scto hochje rjet Raj. U Rajuse Bogh vidi, posna, gljubi, posvaja, i uscìva s' tolikom isvarsnostim, stavnostim, i sadruscegnem, daje ovo samo ono scto blascene, radosne, i srechne cini one Dusce, koje u Raju nahodèse. Tkogod dake scjudi doteghnut, i stech ovo Blascenstvo triebàje dàse spomene, da bes velika truda neisrecena uscivagna posvoitse nemogu: *per multas tribulationes oportet nos intrare in Regnum Dei. Act. Apost.* 14.

ISGLED.

Pripovjeda Cesario od jednoga, koi hodechi na svoiem nogama sa pohodit s' velikom bogogljubnostim jednu Zærkvu Blascene Gospe podaglje od svoga mjesta: radi cessa budduchise veoma rasbolio, s' velikiem vesegljem, i ustærpienstvom podnèse bolesti sve one nemochi; na sværhu prikasàmùse Blascena Gospa prid gnegovom smærti, i obeseliga obechivajuchimu Raj sa platu gnegovieh truda, i gnegove bogogljubnosti. Tad Nemochnik pun radosti savika, i savapi. *Vidim Raj, i mjesto menni pripravno djèse imam do bærso isnachi*, i s' oviem sladkiem rjecima isdahnu, i kako ufat moscemo posvoj Raj, rad koga bjesce dobrovogino svaka tærpio. *P. Th. Auriem. par.* 2. *cap.* 15.

Cjas s'kojom imamo pocjastit navlasctito Pricistu Djevizu Mariu u ovi dan, jest, smolit tri *sdrav. Mar.* i *Slav. Oc.* prid gne prilikom molechi s'privelikom pom-

gnom ove rieci, i cestoih ponavgljauchi, *molise ſa nas Gresenike sad, i na cjas smærti nasce: Ora pro nobis peccatoribus i ost.*

Uſdah goruchi ſa cestòga ponovit bitichje *Vrata nebeska, molisè ſa menne: Janua Cœli, ora pra me.*

DAN XXV.

Raſmisegljagne vœrhu Pakla. Pako

I. Jest jedno *mjesto* svieh muka Tjela, i Dusce.

II. Jest *vjekuvjecno* beſ ufagna dachje ikad dospjeti.

III. Jest *bilo* lasno toliko krat puta od menne dostojano, i mogùga opet dostojatse.

KORIS.

Dostaje rjeti, dàje Pako jedno mjesto od Boſcie pravde prioscire pripravgljeno ſa pedepsati one Dusce, koje gnemu neposluscne ſcivu, i u potlacegnu gnegovieh ſapovjedi beſ gnegove millosti u gnegovu nepriateglstvu umirru: svesctòse dake gore, i sojalonie iſmislit, i rjet moſce, svèse u Paklu iſnahodi; nu sctòje najvechje u gnemu mucjùse ossudjene Dusce beſ ufagna, dachje ikad gnihove mukke ni bit odloſcene, ni vjeku dospjeti. A sad rezi da nie bilo Boſciega millosœrdja, koliko krat puta s' moiem grjesima dostojòsam Pako, i u Paklu pribivati? I ſavapi s' okrugneniem Prorokom: *Nisi Dominus adjuvit me, paulo minus habitasset in Inferno anima mea.* Scto dake ucinitse ima ſa ugu ne upastit? Sljedit svjet i nauk velikòga Ś. Gœrgura Pape; da slaſimo cesto s' mislim ſa ſcivota nad Pako, i raſmiscgljamo one mukke, kojenas cekaju, ako grjeh, i opacinu neostavimo; ako hochjemo pak, i ſcjudimo, da Pako

Digitized by Google

minènas po smærti. *Descendant in Infernum viventes, ne descendant morientes.*

I ſ G L E D.

Dva Mladichja pribivahu ucechi u Londri Godisct. 1604 provodechi alli jedan ſcivot veoma opak. ſgòdise, da iſa kako jedan dan vaskolik proghjosce u salihu pichju, i jeſtojski, na svarhu dana ſa ſaglavit gnihove opacine obba otidosce k'jednomu mjestu ſa Boſciu dobrotu to vechma vrjeghjati. Buddachi proscla gneko dobba nochi, jedan k'svojom kuchi otide, a drughi iſostoje ſa josc tlacit Boſcie millosærdje. Doghje k'svojom kuchi pærvi, i spomenùse, da nebiasce smolio gneke molitvize na cjas Blaſcene Gospe, i ſato usilovàse, i smoljh, i u temu ſaspa. Kad nakon mallo cjuje, gdjega gneko budi, i u temu ugleda svega Druga, i Priateglja svega oghgnevita, koimin vegljasce, da biasce nemillo doværacio, i u mukhe Pakgljene od Boſcie pravde osudjen, i dabi ista nesrechja bila, i gnega dopalla, dàse nebiasce Boſciom Majzi priporucio, kojàmu biesce vrjeme od pokorre, i pokajagna u svoga sinka isprosilla. Potvrèdjen od istine od svescto bjesce sljedilo, uchnise Redomnik, neſbiglse pokaja, i ſcivot promjeni, i vjeran Boſciom Maizi unaprjeda ſciviòje, kojàga bjesce iſ Pakla iſvadila. *P. Th. Auriem. par.* 1. *cap.* 6.

Cjas, koju danas ucinit imamo Pricistoj Djevizi Marii? Ah kolikòbiom ugodno bilo ustrucjàtse ſa gne gljubav od one stvari josc kojàtie najdraſcja! Smoli tri ſdrav. *Mar.* i *Slav. Ozu* vapechi iſ særza, dàte oslobodi od mukaa Pakgljenieh.

Uſdah goruchi, ſa cestògà ponovit danàske bitichje: *Jeſus, Joſef, i Maria darivàmvam særze, i duscju moju.*

DAN XXVI.

Raſmiscgljagne vœrhu Svetoga Posvetiliscta od Misse.

I. Jest jedno *ſahvagljegne* ſadovoglno Boſcjanstveniem darima.

II. Jest jedno *ſadovogljegne* uvrjeghjam Bogu ucigneniem, èrse ponavglja Otajstvo Boſcjanstvenoga Odkupa na kriſcju.

III. Jest jedno *iſprasejagne* ſadovoglno nasciem potrebam, er ſadærsci sva dostojanstva Jeſussova.

KORIS.

Nie svetie stvari na svjetu, ni od vechje prosjene, setòje Sveto Posvetiliscte, ondise ponavglja Otajstvo Boſcianstvenoga Odkupa na kriſcju, ondi spravànje Spasitegl kô na svomu pristoglju cjut molbe nasce, usliscit nas u nasciem potrebam, i udjelitnam scto buddemo u gnega prositi, ondi łascgne moſcemo ſadovoglit Boſciom pravdi od nas uvrjeghjenom, i ſahvalit na toliziem darima, i millostima, koje beſ pristanka primamo. Kobi ikad iſrjet mogo koristi, dàre, i millosti, koje priobilno nami istjecju iſ ovoga Jezera nepristavnoga? Nie dake nami korisniega, ni vrjedniega nacina, ni Bogu ugodniega, scto svakoga dana, kàdse moſce, namjeritse na svetomu Posvetiliscu od Otara, i raſmiscgljat ona Otajstva, kojàse ponavgljaju.

IſGLED.

U Beſanzonu Gradu jedan objetovan Blaſcenom Gospi, budduchi jedno jutro na obicjajnu otiscio u jednu Zærkvu ſa cjuti Svetu Missu, ſacju, kô dàmu

Digitized by Google

gneko govorasce ostavi, Svetu Missu, isidi vanka, er jest kòte ceka, i scjudi, sa danas moscesc ostavit Svetu Missu; grjeha ikakva nechjesc uciniti; i to priko sve Svete Mišse ponukovagne sljediasce: alli on ne poda uho, vech sljedi bit na Svetom Missi do sværhe. Nakon cessa otidè radit u jedàn Vinograd; hudoba, propusctivajuchi tako Bogh, sa osvetu nemogu-chìga u jutro pridobit sa da ostavi Svetu Missu, tisnùga nis jedno stærmenito, i visoko bærdo, nis kojè padajuchi savapi: *Jesus, i Maria pomositeme*, i bi tajcjas ustavgljen, scto videchi gnegova druscina sposnasce oncjas, da sa cjuddo biasce ustavgljen, i stoga pocesce vikat jedniem glasom Cjuddo, Cjuddo. Bi otolek doma poveden pun stræha, i predagna, alli u isto dobba i hærnosti prema Bosciom Majzi, kojàga oslobodi od smærti budduchi ono jutro cjuo Svetu Missu na gne slavu, na kojom da nebiasce pristo do sværhe salasno biobi poghinuo. *P. Th. Auriem. par.* 2. *cap.* 6.

Cjas, s' kojom imamo pocjastit danaska Djevizu Mariu, jest, cjutti jednu Svetu Missu odvechje, olli onu koju cjujemo, na pristàt u tò vrjeme s' privelikom pomgnom. bes obsiràtse tamo, i amo, i smolit Bogogljubno tri *sdrav. Mar.* i *Slav. Oz.* molechije dànas oslobodi od smærti nenadne.

Usdah goruchi, bitichje ponovit cestje ove rieci *Jesusse tebi slava, kòise rodi od Djevize s' Ozem, i s' Duhom svetiem u vjekuvjecne vjeke: Jesu tibi sit gloria, qui natus es de Virgine i ost.*

DAN XXVII.

Rasmiscgljagne vœrhu nacina sa sacjwàtse od grjeha.

I. Rasmiscgljat *Napokogna*, to jest, Smært, Sud, Raj, i Pako.

Digitized by Google

II. Raſmiscgljatih *cesto*, i kò tvoje, èrsi ti oni, komu imadu sljedit.

III. Raſmiscgljatih *ujedno*, er imadu vechju krepos, ſa sc' gnimàse tako okoristit.

KORIS.

Du ha Sveloga ovòje nauk, da kogod hochje neupastit u grjeh, i beſ grjeha ſacjuvàtse nek raſmiscgljat budde napokogna svoja: *Memorare novissima tua, et in æternum non peccabis*: Allie potrebnito raſmiscgljatih cesto, i imatih svegh, i u svako dobba prid occima, ako hochjemo da u nami ucinu oni ſcjudjeni plod, i dànam korisni buddu, a nadasve raſmiscgljatih ujedno, er tad imadu vechju jakos, i vechju kóris u nami ucinitchje. Danàmje svegh smært na pameti kojànas ceka, i tko ſma dobærſo, sud strahoviti na koi imamò doch., Raj, olli Pako koi stoju rastvoreni, i scto buddemo s' nasciem djellima dostojat tuchjemo platu i primit.

IſGLED.

Bjesce jedan, koi samo imoje ime od kærstjanina, pokli gnegova djella biahu prem opaka: ovi naucjan bjesce priporucitse svaki dan Blaſcenom Gospi, i ſasve da binsce nedostojan gne pomochi, sasviem tiem bi nadahnut od ove Priciste Majke, i millostive da budde raſmiscgljat svoja Napokogna; na taki nacin u mallo okoristitse, i taki plod ucinisce u gnegovu særzu ove istinè, da odluci do mallo ſcivot promjeniti, i Bogùse svedni svoga ſcivota u jednomu Redu posvetiti, kako s' djellom ispuni, provodechi ſcivot veoma bogogljuban, i kakòse ufat moſce na sværhu sahrani Duscju svoju. *P. Th. Auriem. par.* 2. *cap.* 7.

Digitized by Google

Cjas, s' kojom danaska pocjàsit imamo Pricistu Djevizu Mariu, jest, smolit tri *ſdrav. Mar.* i *Slav. Oz.* gljubechi nakon svake podniſceno ſemglju molechie, dànam isprosi prosvjetljenje od pameti.

Uſdah goruchi bitichje ſa cestòga ponovit prikodan: *Utociscte Grescnikaa molise ſa menne: Refugium peccatorum i ost.*

DAN XXVIII.

Raſmisegljagne vœrha nacina ſa uſdœrſcjàtse u Svetom Boſciom millosti.

I. *Sctegnem* svakoga dana koga Pisma u komisse ſadœrſoju duhovni nauzi.

II. *S' molitvom* priporacivajuchise cesto Bogu, Blaſcenoj Gospi, i Svetiem, ſa isprosit gnihovu obranu.

III. *S' cestiem pristupagnem* na Svetotajstva Ispovjestl, i Pricestjegna po naredbi, i svjettu Oza Duhovnoga, bjeſcjajuchi sve bliscne prigode od grjeha.

KORIS.

Kolikòje grescnikaa obratilo sctegne boſcjanstvenieh naukaa, kolikoihje na svetignu privello, i kolikòih beſ pristanka u duhovnomu ſcivotu krjepi i sadœrſci! Duh sveti navlasc nadisce, kad imamo prid occima Svetieh iſglede; jest i molitva veoma potrebnita ſa stechi Svetu Boſciu millos, i Svetieh obranu, i ſa uſdœrſcjàtse do svœrhe beſ grjeha; pokli nasljedovagne u dobru jest osobiti Boſcii dar, koga ſa stechi hochjèse beſ pristanka trudit, i nastojat, cestòse ispovjedat, i pricestivat; i tako s' oviem uredniem nacinima mochjemo posvoit, i uſdœrſcjat pravednos, i u gnome do svœrhe napredovat.

Digitized by Google

IſGLED.

Ikakòse nemogasce oslobedit jedan Grescnik ſapleten u necistiem grjesima, pacek svegh to vechma u gne særnuòje, i upado; bi svjetovan od svoga Iſpovjednika, da u djello stavi gori receni nacin, i dàse svakoga dana s' kojom molitvom Boſcioj Majzi priporuci, a nadasve, dàse budde cesto Iſpovjedat, i Pricestivat. Nebi ſamani ovi svjet, pokli do mallo, kako on isti poslie svjedoci, bi oslobodjen sa sviem od svoga grescna, i opaka prighnuchje; i ſato nasljedova jednako djellovati do cjassa svoje smærti, kako i poceo biasce, radujuchise, i ſahvaglivajuchi beſ pristanka Boſcioj Majzi, da bjesce s' puta od Pakla vratiòse na pravi put od spassegna. *P. Thom. Auriem. par. 2. cap. 1.*

Cjàs, s' kojom pocjastit danas imamo Boſciu Majku jest ova, smolit tri *ſdrave Marie*, i tri *Slava Ozu* prosechi, dànas uſdærſci u svetom Boſciom millosti scgne moguchjom obranom.

Uſdah goruchi hitichje ſa cestòga dànas ponovit: *Majko Boſcianstvene millosti molise ſa menne: Mater divinæ gratiæ i ost.*

DAN XXIX.

Raſmiscgljagne vœrhu dosta scto moſcemo od Boga podpomoſceni.

I. S' *millostim* gnegovieh nadahnuchjaa.
II. *S' prozjenom* gnegovieh dostojanstvaa.
III. *S' jakostim* gnegovieh iſgledaa.

Digitized by Google

KORIS.

Svak ſna, da mi po nami olli niscta, olli veoma mallo moſcemo, i ſato kàdse buddemo po trudu, i nastojanju dostojali Boſciu millos stechi, i posvoiti, koja iſværsna, koja kreposna djella nechjemo ploditi? Koja unutærgna, i nadvorgna nadahnuchja nechjemo srechno kuscjat, i uſcivati? Kojèli nechje Cjovjek himbe, i privare hudobske s' prozjenom Isukærstovjeh dostojanstvaa pridobit? Scto nechje ucinit ſa koris svoje Dusce, i ſa Raj stechi podpomoſcen s' jakostim gnegovjeh iſgledaa? Ovo kreposne na svjetu, iſværsne, i pravedne; a na drugomu blaſcene, sve ujedno Dvorane Nebbeske ucinilòje; i ovo moſce jednako i nas uciniti, ako buddemo uſnastojat.

IſGLED.

Jedan Poluvjernik u Franci nahodiascèse na cjassu od smærti, pohoghjen bi od jednoga bogogljubna Redovnika, od koga u isto dobba bi mogljen, dabise raſvidio od svoieh privaraa u onemu najposledgnemu cjassu, pokli ſa ſcivota svighjet nièse nastojo: sve bi ſamani, i jednako bi gnemu govoriti, koliko Cjovjeku gluhu: videchi na sværhu Redovnik da s' molbam koristi ikakve iſvadit nemogasce; stadèga molit, dabìmu ovu millos ùcinio, ſajedno sc' gnime na ovi nacin ſavapiti: *Mater Jesu assiste mihi*: *Majko Jeſusova pómoſi menne.* Iſustih nemochnik s'goruchiem særzem, i provràtise iſustitih, i usliſciga millostiva Majka, da taj cjàs groſno stadde plakkati, odrecèse od svoga nevjerstva, ispovighje svoje grjehe, i podniſcceno primi Svete Sacramente, i nakon mallo slatko priminu. Ovo koliko moſce pri potrebi goruch uſdah, i Sveta Boſcia millos u nami uciniti. *P. Th. Auriem. Tom. 1. cap. 19.*

Digitized by Google

Cjas s' kojom danas pocjastit imamo Djevizu Mariu jest molitje s' tri *ſdrave Marie*, i s' tri *Slava Ozu*, dànam gne pomoch sad, i na cjas od smærti udjeliti budde: priporuchivajuchi odmetnike Svete Zærkve.

Uſdah goruchi ſa cestòga ponovit, i svak cjas, bitichje: *Majko Jeſussova pomoſi menne*: *Mater Jesu assiste mihi.*

DAN XXX.

Raſmiscgljagne vœrhu srechna bichja onoga, koi dobro umire.

I. *Proscjastje* mallògà smeta, er olli nie sagrjescio, ollie pokoru iſvœrscio.

II. *Sadagne* nemuciga vele, èrje naucjan tœrpiet, i svaka iſ Boſcieh ruka primati.

III. *Doscjastje* radujèga vœrhu ufagna ſa primit platu svoieh trudaa.

KORIS.

Ljepe srechje, dike, i radosti jedne kœrstjanske Dusce, kojàse djeli s' ovoga svjeta, èrje nesmetaju prosciaste krivine, i krjesi, koieh olli ucinilla nie, olli ſadovoglilàje s' pokorom Boſciom pravdi! Nekàse vara tko hochje, dàje uredno vrjeme od smœrti ſa kajàtse, onda kad smeta najmagna dlaka, i najvechje cinise najmagne pomagnkagne: trebuje onda bit naucjan svaka tœrpjeti, svaka podnosit, sve iſ Boſcieh rukaa primati, i na gnegovu slavu pridavati: ako hochjemo nebit na oniem cjassima smeteni, i ne predati vœrhu onoga, sctònas ceka. Ah ljepolitie onda moch nfati platu vjecnu primiti ſa one trude ucignene, ſa one dobra djella stecena, ſa one pokore ſagœrgljene,

Digitized by Google

one suprotive ustærpjeno podnesene, i mirno vapiti: *o felix pœnitentia*, o srechna pokora! Sad dake nastojmo pripravitse s' dobriem, i kreposniem djellima, ſa onda nestrascitse.

I ſ G L E D.

Nahodias cèse nemochjan u Lovjanu God. 1611. jedan Mishik objetovan Pricistom Djevizi Marii; ovi ſaſiva svoju Sestru, i naredivàjom dàmu oncjas cini imat Svete Sakramente, er da do bærſo imasce priminuti. Oprjescèse domachja Cegljad na taku naredbu, i da biasce prem ranno josc od temu misliti, bivsci nezjenisce Ljecnizi, dàje nemoch od tolikoga straha, i dàje on tako bliſu umærchja. Alli on; ucinite pospjescno sctòvam nareghjujem, er ona smært, koju vi zjenite, dàje daleko, jest bliſu, jòscje mallo cjasaa moga ſcivota. Cjudjahùse veoma na gnegove rjeci, zjenechi naſbigl, da on nebiasce u temu, i takomu bichju. Alli nemochnik iſnovize molliasceih, da pospiescno ucinu sctòim bjesce nàredio, poklimu bi od Djevize Marie objavjeno da do bærſo imasce priminuti. Bi na sværhu posluscjan, i pokrjepjen svetiem Sacramentima, kakòje ſcjudio, i vappio, i do mallo, kakòmu od Priciste Djevize bi recena, pun veseglja, i rodosti mirno priminu. *P. Th. Auriem. par.* 1. *cap.* 10.

Cjas, s' kojom danaska pocjastit imamo Pric. Djevizu Mariu, jest smolit tri ſdrav. *Mar.* i *Slav. Oz.* mollechì, dànam budde pomochniza na cjassu od smærti.

Uſdah goruchi bitichje ſa cestòga ponovit. ***Maria Majko od millosti, Majko od millosærdja time od nepriateglja ſlobnoga sacjuvai, i na cjas smærti moje primi menne: Maria Mater gratiæ i ost.***

Digitized by Google

DAN XXXI.

Raſmiscgljagne vœrhu millosœrdja Boſciega prema grescnizima, koje

I. *Naſivjènas* po svojom dobroti dàse k' gnemu obratimo.

II. *Cekànas* ustærpjeno, i uſtesce pedepse, koièhse dostoimo.

III. *Primànas* millostivo, i prasctànam sve grjehe nasce.

KORIS.

Svakoga hochje Bogh sahragnena; dasmo u najvechje grjehe upalli, i sc' gnima gnegovu dobrotu uvrjedila, uſat moſcemo Boſcie millosœrdje dàje sv egh spravno ſa prostitnam, kadgòdse mi buddemo k' gnemu s' praviem pokajagnem i s' pokorom obratili. Onje millostivi Chjajko, koi naſivglje, i isctènas, dàse k' gnemu obratimo; i pokli ſcjudi dàse ne osudimo, ter cekànas toliko vremena tærpechi, i ne pedepscechìnas, ſasve dostojnieh, nu primanas dobrovoglno pokajanieh prasctajuchìnam sva nascja pomagnkagna: podighnimòse iſ nascega mærtvilla i otidimo k' ovemu millostivomu Chjajku, koi ceka, naſivglje, i ſcjudi primitnas u svoje krilo, i nadaritnas svojom millostim ſa vjeke.

IſGLED.

Jedan Cjovjek mallo dobrieh djellaa bi osudjen na smært ſa jedno krivo potvoregne prema gnemu ucigneno: rad cessa pomamgnen ſa ubjeghnut ako nisceta neposctegne, i prikor od pedepse, miscgljasce pogubit sebe istoga u noch prie, neghse uſima osuda svoje smærti ispuniti. U toliko ſacju ſlamegne od *ſdrave*

Digitized by Google

Marie, i na to ſamegne probuddujuchise u gnemu jednó millostivo chjuchjenstvo vèrhu Boſcie Majke, kojom na koigod nacin bjesce objetovan, recce sam sobom: *hochju poſdravit Djevizu Mariu s' najvechjom bogogljubnostim, s' kojomi budde dopuseteno, budduchi ovi najposledgni put, dàjt poſdravgljam u ovomu ſcivotu, a na drugomu imam biti u vjeke od gnjodalecen.* Nakon cessa podniſceno prighnu kogljena, i smoli, *Angelus Domini i ost. Andio Gospodinov navjesti i ost.* i etto i jedan cjas prosvjètlimùse pamet, i omekscja særze u svemu, sctógod mogasce biti ugodno Djevizi Marii, a sebi korisno. Odlucjuje prigærlit, i primit dobrovoglno smært ſa pokoru inieh grjeha od sebe ucignenieh. Pripravgljàse jednom dobrom, i iſvèrsnom Ispovjesti, i pricekiva smært s' poſcjudom, i vesegljem. U toliko nenadano occittujèse gnegova pravednos, i dohodise u spoſnagne od kriva potvoregna. Bi ſato oncjas od smærti, iſbavjen, i u slobodu postavgljen, *Meſ. Marian. giorn.* 23.

Cjas, s' kojom dànas pocjastit imamo pricistu Djevizu Mariu, jest, na gne slavu nu svaku uru smolit *ſdravu Mariu* vapechi, danam iſprossi mærſiegne na svaki grjeh.

Uſdah goruchi ſa cestòga priko dan ponovit bitichje: *Uſrocce nasce radosti molise ſa menne: Causa nostra lætitiæ, ora pro me.*

Digitized by Google

LITANIE

BLAſCENE DJEVIZE MARIE.

Gospodine pomilluj.
Issukærste pomilluj.
Gospodine pomilluj.
Issukærste cjuj nas.
Issukærste uslisci nas.
Occe Nebeski Boſce, smillùjse nami.
Sinu Odkupiteglju svjeta Boſce, smillùjse nami.
Dusce Sveti Boſce, smillùjse nami.
Sveto Trojstvo jedan Boſce, smillùjse nami.
Sveta Mario, moli ſa nas.
Sveta Bogorodize, moli ſa nas.
Sveta Djevo Djevizaa, moli ſa nas.
Majko Issukærstva, moli ſa nas.
Majko Boſcjanstvene millosti, moli ſa nas.
Majko Pribistra, moli ſa nas.
Majko Pricista, moli ſa nas.
Majko Neozkværgnena, moli ſa nas.
Majko Napotlacena, moli ſa nas.
Majko Gljubgliva, moli ſa nas.
Mejko Cjudnovata, moli ſa nas.
Majko Stvoriteglja, moli ſa nas.
Majko Spasiteglja, moli ſa nas.
Djevize Prirasborna, moli ſa nas.
Djevize Posctovana, moli ſa nas.
Djevize Pripovjedana, moli ſa nas.
Djevize Moguchja, moli ſa nas.
Djevize Blaga, moli ſa nas.
Djevize Vjerna, moli ſa nas.
Særzalo Pravednosti, moli ſa nas.

Digitized by Google

Pristoglje Mudrosti, moli ſa nas.
Uſrocce Nasce Radosti, moli ſa nas.
Sude Duhovni, moli ſa nas.
Sude Cjastivi, moli ſa nas.
Sude iſværsne Bogogljubnosti, moli ſa nas.
Ruso Otajna, moli ſa nas.
Turgnu Davidov, moli ſa nas.
Turgnu Bjelokosni, moli ſa nas.
Kuchjo ſlatna, moli ſa nas.
Korabgljo Uvjetta, moli ſa nas.
Vrata Nebeska, moli ſa nas.
ſvjeſdo Jutærgna, moli ſa nas.
ſdravglje Nemochnikaa, moli ſa nas.
Uttocistje Grescnikaa, moli ſa nas.
Utjesciteglize ſcjalostivieh, moli ſa nas.
Pomochnize kærstjanaa, moli ſa nas.
Kraglize Andjelaa, moli ſe nas.
Kraglize Patriarkaa, moli ſa nas.
Kraglize Prorokaa, moli ſa nas.
Kraglize Apostolaa, moli ſa nas.
Kraglize Mucenikaa, moli ſa nas.
Kraglize Ispovjednikaa, moli ſa nas.
Kraglize Djevizaa, moli ſa nas.
Kraglize Svieh Svetieh, moli ſa nas.
Jagagnce Boſcji, koi diſcesc grjehe Svjeta, prosti nami Gospodine.
Jagagnce Boſcji, koi diſcesc grjehe Svjeta, uslisci nas Gospodine.
Jagagnce Boſcji, koi diſcesc grjehe Svjeta, smillùjse nami.

Antif.

Pod tvoju obranu uttjecèmòse Sveta Bogorodize, nasce molbe ne pogærdi, u potrebam nascjem, nù od svieh prigoda oslobodi nas Djevize Slavna, i Blagosovjena.

Digitized by Google

℣. Moli ſa nas Sveta Bogorodize.
℟. Dàse dostojni ucinimo obechjagna Issukærstovieh.

Molimo.

Brani molimòte Gospodine utjecjuchìse Blaſcena Maria sveghjer Djeviza ovu od svake suprotive skupsctinu, i sviem særzom tebi prostærtu od Nepriategljaa millostiv cjuvaj blagodærno ſasiedaa.

Dopusti, molimòte Gospodine Boſce, da mi slughe tvoje uſbuddemo s'vjekovitiem od tjela, i pameti ſdravgljem radovàtse: i slavnjem Blaſcene Marie svegh Djevize pomogljegnem od sadagne ſcjalosti oslobodìtse, i u vjecnomu veseglju uſcivati. Po Issukærstu Gospodinu nascemu. *tako buddi.*

Buddi hvagljeno po sve vrieme
Jeſussa, i Marie slavne ime.
O Jeſusse dobri, i milli
Ikàdse od nas ne odili.
Jeſusse, Mario, i Joſeffe vas naſivam
Særze, i Duseju moju vam'darivam.

DAN PÆRVI LIPGNAJA, TO JEST GJUGNA.

Odreghjujèse olli pærvi dan Lipgnja, olli poslie koi drughi u komu moglabi ſapastiti svetkovina od Rusagljaa, olli od Tjela Gospodinova, olli koja druga svetkovina, u kojom imasè pridat tebe, i vas Mjesez, od tebe na cjas pricistom Djevizi Marii posvechjen.

Pripravitchjèscse s' jednom Ispovjestim, i svetiem Pricestjegnem, cinechi raſlika djella od kreposti. Nakom cessa svelikom Bogogljubnostim imasc

I. Darovat sva tvoja kreposna djella od tebe ucignena u sve vrjeme ovoga Mjeseza Djevizi Marii, i prikaſatiomih na cjas gne pricistòga særza.

II. Klagnàtse i sad, i priko dan særzu Djevize Marie. Er (kako objavi Gospodin) jest ſamjera svoje, i gliubav svieh Svetieh, i najbistri od svieh særza nakon særza priblagoga Jeſussa, i pripun svake millosti, i oni od koga, i po komu svaka millos nami istjecce.

III. Sadruſcit tvoje særze k' særzu svieh Svetieh, navlasc onesieh, koi u ovomu ſcivotu bjehu vechma gljubovnizi Djevize Marie; nadasve sadruſcitga k' særzu Jeſussovu, koise (kakòje objavio Svetom Geltrudi) priko nacina raduje, da gnegovo prisveto Særze budde od nas posvechjeno Djevizi Marii, ſa nadomjerit sc' gnime na nepodobnos od nascega.

IV. Molit Djevizu Mariu da primi ſa vaſda posvetiliscte, kojèjom cinimo od nascega særza, ſa dànam isprossi, mòchjom jedan dan doch poklonit nasce cjasti iſværsno gori na Nebbu, kakòjòmih sad prikaſcivamo, ſasve slabbo, ovdi na ſemgli.

V. U ovi dan s' osobitom Bogogljubnostim ucinitchjesc tvoje molitve, i ostala iſværsna djellovagna. Pohodi koju Zærkvu, olli koju Priliku Djavize Marie; ucini koju ſaduſcbinu i ost. u jednu rjec nastòjga istrajat svescto moſcesc svetie, i bogogljubnie.

Klagnàmse Særzu Jeſussa, i Marie po sve vjeke.

Digitized by Google

NACIN ſA PRIDAT

I poklonit Tvoje Særze, i svega Tebe

PRICISTOM DJEVIZI MARII.

Priblaſcena Djevize Majko Boſcia Mario ja N. N. prem nedostojan ſa najvàtse tvoja sluga, ganut niscta nemagne od tvoje privelike gljubavi, i ponukovan od poſcjude ſa cjastìt-te, i biti spoſnan, i hæran na tolika dobrocinstva, kojàmisi do danas ucinila, i ſa obranu, kojùse dostoisc imat vært menne, pod ruke moga svetoga Andjela straſcjanina danaske ſa, vaſda poklagnàmti, i pridavam klecechi prid tvoiem nogami moje særze na dar, i posvetìliscte, odabirèmte ſa moju vlasctitu Gospoghju, Parcizu, i Majku, obechivajuchi dachjùte vaſda vjerno sluſciti, i ciniti koliko uſmoſbuddem, dàsi i od druſieh sluſcena. Dostòjse dake Majko gljubeſcgliva primìtga, kako tebi jur dostojna josc od moieh najmlaghjeh godiſctaa: i ſa da u gnemu ne budde stvari, kojàbi moghla nebit ugodna prid tvoiem pribistriem ſenizam; ſa neprozjegnenu kærv tvoga boſcjanstvenoga Sina ſa menne prolitu, i ſa neozkværgneno tvoje ſacechje, ſaklignèmte, i mollim dàga iſcistisc, akòje ghnusan, dàga raſceſcesc, ter vene. Akoli pak imajuchi ſcivgljet smiono, i nemillo hotiobih ikad priuſet ovi dar, i poklon sad ovdi tebi ucignen, i ne obsluſcit sctòti obechivam, ah prie negh doghje ti nesrechni dan, u komu vighjet imalabime tako nehærna, i tebi mærſechja, dighnimi, akome spravna nahodisc, ovi ſcivot. ſato joscteriza moj isti ſcivot sad postavgljam u tvoje prisvete ruke, na sværhu ſa da buddesc sc'gnime vladat, kakòchje bit tebi najugodnie; er ja ho-

Digitized by Google

techi na ovom ſemgli s' tvojom mogućhjom pomochim ono samo sctòchje bit prilicno, i ugodno prisvetomu svegh hotjenstvu Boſcjanstvenoga tvoga Sina, i Tvomu, uſimam pak blaſcenu srechju uſcivate, i ſahvalivati u vjeke gori na Nebbu. *tako buddi.*

Buddi hvagljeno po sve vrieme
Jeſussa, i Marie slavno ime.

PRISVETOJ DJEVIZI MARII OD DOBRA SVJETTA

Govorèse tri ſdrave Marie na cjas gne Pricistoka Særza na ovi nacin.

Poſdravgljam tvoje Pricisto Særze, Prisveta Djevize Mario, obechivajuchi neuvrjediti tvoga Prisladkòga Sina, i molechite, da ti, kojàsi Mujka od Dobra Svjetta, buddescme svjetovat u sviem moiem potrebam, i u sviem stvarim, da ispunim isværsno vogiju Boſciu. Moje særze postavgljam u tvoje prisvete ruke, molechite daga occistisc od svakoga grjeha, i od svake necistòchje, i dàse dostoisc bitmi Pomochnìza, i namjeritse na cjassu od moje smærti. *Tako buddi.*

Jeſusse, Maria, i Joſeffe, vas naſivam
Særze, i Duscju vami darivam.

ſVÆRHA.

Digitized by Google

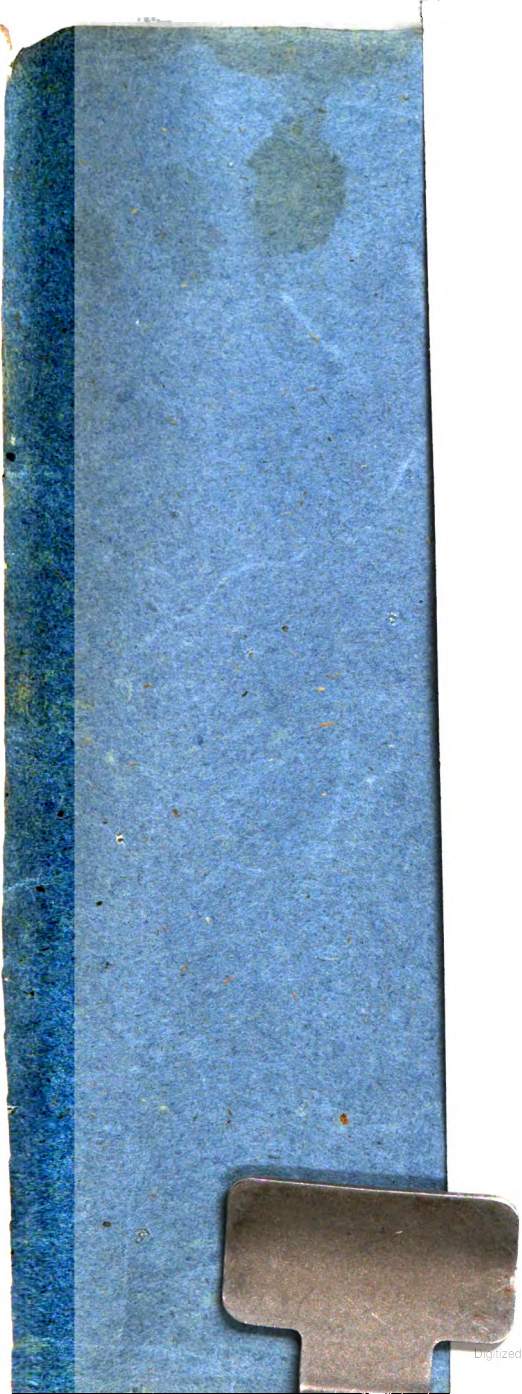
Digitized by Google

J 3445

3186188029

Digitized by Google